

DEBRECZEN

XIX. évfolyam 120. sz.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Ára: 12 fillér

Elkeseredett harcok Északafrikában

A sivatagban nagyszámú páncélos küzd egymással - A charkovi csatában ejtett foglyok száma és a zsákmány mennyisége állandóan nő - Berlin véleménye a mexikói hadüzenetről - Laval Párisba utazott

Meghiusult a szovjet „kutyaoffenzívája“

A „Debreczen“ hasábjain e héten írt igen érdekes cikket Mátéffy Artúr nyug. ezredes, a kitűnő katonai író az afrikai sivatagi harcokról. Ez a cikk különös időszzerűséget kapott a legújabb afrikai hadiesemények révén. Most közlik a német és olasz hadijelentések, hogy még május 26-án támadás indult Kirenaikában az ellenséges brit állások ellen és azóta elkeseredett harc folyik, melyben máris a tengelyes csapatok vannak előnyben.

Semleges forrásból Bernen át a líbiai arevonalonról érkezett hírek szerint „a küzdelem súlypontja most Tobruk-tól 30 km-re délre El Adennél van. A harcok egyre nagyobb hevességgel folynak. Brit részről kijelentik, hogy a harcok állásáról nem lehet megfelelő képet alkotni, mert a páncélosokat és a motoros alakulatokat sűrű porfelhő veszi körül. A sivatagban nagy területen nagyszámú erős páncélos csoport küzd egymással. Ritshie tábornok, a brit csapatok parancsnoka meglehetősen pesszimista hangon nyilatkozott. Kijelentette ugyan, hogy még nincs ok nyugtalanságra, azonban tekintetbe kell venni azt, hogy a brit csapatok ügyes és bátor ellenféllel állanak szemben. Arra számít, hogy a döntő harcokra rövidesen sor kerül.“

Katonai megfigyelők szerint a líbiai harcok súlypontja egyre jobban kelet felé, Tobruk irányában tolódik el. A kairói jelentések világosan mutatják az angoloknak azt az aggodalmát, hogy Rommel páncélos eszkatáinak Ain el Gazalánál indított támadásai csak a brit erők megosztását előzték. A német és az olasz főtámadás szerdán reggel Bir-Hacheim ellen irányult, tegnap, esütőértükön pedig tovább haladt északkeleti irányban.

A KELETI FRONTON

A charkovi esata elérkezett zárószakaszához, amely még csak ki fogja mélyíteni a német és szövetséges seregek sikerét. A német sajtó megállapítja, hogy az ügyes német hadvezetés fel fogja a szovjet seregek erőteljes támadó hadmozdulatait és az ellenséget valóságos rákényszerítette arra, hogy a reáncélok végzetessé és halálössá váló kálambá meneteljen. Von Bock vezér tábornagy, a katalanésaták mestere most már negyedikben verte meg Timosenko tábornagyot.

E tény arra kényszeríti az amerikai sajtót is, hogy ma elismerje, hogy a lavaszli harcok első fázisa a keleti fronton német győzelemmel végződött. A német és szövetséges seregek nemcsak szétzúzták Timosenko seregeinek egy tekintélyes részét, hanem megsemmisítették vagy birtokukba kerítették a szovjetnek Angliából és Amerikából szállított hadianyag igen számottevő, talán legnagyobb részét.

A SZOVJET MINDENÁRON MÁSODIK ARCIVONALAT AKAR

Washingtoni jelentések szerint a Szovjet-Unió az illetékes amerikai tényezőknél egyre jobban sürgeti, hogy második arevonalat létesítsenek a nyár folyamán.

A szovjet kormány állítólag kész bizonyos engedelmények megadására az Egyesült Államok és Nagy-Britannia számára, ha teljesítik követelését. Az amerikai kormány hír szerint javaslatot dolgozott ki a Szovjet-Unióval való megfelelő egyezményre. Hír szerint az amerikai főváros mértékadó köreiből azon a véleményen vannak, hogy a Szovjet-Unió távolkeleti területein levő támaszpontok átengedéseért az amerikai kormány kész lemondani a Szovjet-Unió adósságairól, amelyek az amerikai hadianyagszállítmányok következtében állottak elő.

A JAPÁN OFFENZÍVA

Mint a japán hadsereg szóvivője közölte, a csekiang japán előrenyomulása 22 csungkingi hadosztályt köt le. A csungkingi hadosztály közül az utóbbi hetekben többet már meg is semmisítették. A mostani offenzíva a csungkingi csapatok utolsó lehetőségét semmisíti meg a Jangsej torkolatának fenyegetésére és egyidejűleg lehetetlenné teszi azt is, hogy a Csungking elleni árusempészésre használják fel a csekiang partvidéket. Ezzel Csungking utolsó reményét zúzzák szét, hogy az Egyesült Államok segítségével repülőteret tartsanak fenn. Ez a tény pedig a burmai útvonal elvágása után különösen súlyos esapást jelent. A japán szóvivő ezekből az okokból kifolyólag olyan jelentőséget tulajdonít a csekiang eseményeknek, amely messze felülmúlja a tisztogató hadműveletek jelentőségét.

A MEXIKÓI HADÜZENET

Mexikóból származó jelentés szerint a külföldi mexikói képviselőket utasították, hogy értesítsék az illető kormányokat arról, hogy Mexikó háborúban levőnek tekinti magát a tengelyhatalmakkal.

Mint berlini politikai körök pénteken délben kijelentették, Berlinnek jelenleg még semilyen hivatalos értesítés nem áll rendelkezésre a mexikói kormány szándékairól. Kijelentették ezzel kapcsolatban a Wilhelmstrassen: nem is tartják ezt a kérdést olyan fontosnak, hogy Berlin ebben az irányban nagyon élénk érdeklődést tanúsítson.

FRANCIA-OLASZ MEGBESZÉLÉSEK?

Lagardenne francia munkaügyi államtitkár, aki közismert olaszbarát politikai és annakidején a francia nagykövet távolléte alatt Rómában képviselte a francia érdekeket és személyes kapcsolatot tartott fenn Mussolinival is, jelenleg nem tartózkodik Vichyen.

Francia politikai körökben azt gyanítják, hogy Lagardenne államtitkár Rómába utazott, ahol a francia-olasz kérdésekről megbeszéléseket folytat.

LAVAL PÁRISBAN

Vichyi jelentés szerint Laval kormányzó La Cardella munkaügyi államtitkár kíséretében Párisba utazott.

PÉTAİN: „NEM SZABAD TAMADÓKKA VÁLUNK“

Pétain tábornagy, francia államfő beszédet tartott a IX. francia hadosztály tisztjei előtt. A francia államfő rámutatott arra, hogy a hadsereg minden fizikai és erkölcsi erejével köteles teljesíteni feladatát: a nemzet életének és becsületének megvédését. „Nem szabad támadókká válnunk — mondotta a tábornagy szöszereint —, mert ez az ország romlását jelentené. Csak engedelmeskednünk kell, készen kell állnunk és azokra kell hallgatnunk, akik illetékesek a problémák megvizsgálására és a parancsok kiadására. A katonatiszteknek mint állampolgároknak együtt kell működni az ország anyagi és erkölcsi újjáteremtésén és példát kell mutatniuk a polgári kötelességek teljesítésében. Az országnak tudnia kell, hogy megverték bennünket. Két év óta minden reggel erre a tényre emlékezem. Ha minden francia hasonló értelemben dolgozik, Franciaország újra helyreáll.“

LÉGI TAMADÁST VÁRUNK AMERIKAI TERÜLETEK ELLEN

Stimson amerikai hadügyminiszter a sajtóértekezleten kijelentette, hogy japán repülőgépeknek amerikai terület elleni bombázására lehet számítani, válaszként az amerikai légi erőknek já-

pán városok elleni támadására. Hozzafűzte, hogy a haderő minden lehetőleg megtesz, hogy az Egyesült Államok nyugati partvidéke ellen irányuló minden támadást elhárítsa. A miniszter nem említette Japán szövetségeseinek támadási lehetőségét.

ANGLIA VISZONT INVÁZIÓTOL TART

Londoni jelentés szerint rövidesen megkezdik az angol rendőrség kiképzését utcai harcokra. Különösen a géppisztolyok használatára helyeznek nagy súlyt. Arra számítanak ugyanis, hogy invázió esetén ezen az úton százszázalékosan megszerelik a hadsereget tudnak felállítani.

BOSE HITLERNEL

Berlini jelentés szerint Hitler vezér főhadiszállásán Ribbentrop jelentésében fogadta Bose, az indiai függetlenségi mozgalom előharcosát és hosszabb megbeszélést folytatott vele. Előzőleg a birodalmi külügyminiszter folytatott megbeszélést Boseval, ki a hét elején Rómában Mussolinival folytatott megbeszélést.

VISSZATÉR-E A TÖRÖK NAGYKÖVET KUBJISEVBE

Aktay, a szovjet kormánynál akkreditált török nagykövet, a „Cumhuriyet“ című lap munkatársának nyilatkozatát adott és kijelentette, hogy a Kujbisevbe való visszatéréséről kiadott hivatalos jelentés nem felel meg a valóságnak és nem tér vissza azonnal állomáshelyére. A nagykövet rámutatott arra, hogy szabadsága még nem járt le és mindenesetre még egy hónapig Istanbulban marad.

A szovjet elleni arevonalon

Állandóan nő a charkovi esatában ejtett foglyok száma és a hadizsákmány

A német véderő főparancsnoksága közli: Charkovnál tovább folytattuk a csatát a megtisztítást. A megvert ellenség szétszórt maradványaitól. A foglyok száma és zsákmány mennyisége állandóan nő.

A kletti arevonalon középső szakaszán egy támadó vállalkozásunk során több ellenséges csoportot bekerítettünk. Egy helyi támadással az északi arevonalszakaszon tényerességet értünk el. Az ellenség szörványos támadásai eredménytelenek maradtak.

Harci repülőgépeink a kaukázusi partvidék előtt bombákkal eltaláltak egy szovjet rombolót. A Ladoga-tó partvidékén harcok és zuhanó repülőgépeink bombázták a szovjet ellátási raklárakat, valamint veszélyes vonat-szerelvényeket találtak el, egy teherhajót pedig felgyújtottak.

A murmanszki kikötőben repülőink bombákkal megrongáltak egy kereskedelmi hajót.

Az ellenség estörtökön a káreliai

Este fél 9 óráig!

fépkötélkei megtámadták a Donec-vidéken bekerített ellenséges csapatokat és súlyos kárt tettek bennük. Különösen

A doneci hidak felrobbantása

Német zuhanórepülők csütörtökön a reggeli órákban minden nagyságú bombát szórtek egy Charkovtól délkeletre lévő nagy doneci hidra, amely már a korábbi napokban végrehajtott támadások során is súlyosan megrongálódott és amelyet az ellenség nagy sebességű kijavított. Több súlyos felületet folytán a híd lángba borult. Ezenkívül szétrombollak több más doneci híd is. A doneci átkelőkhöz vezető utakon a bolsevista katonai és járműoszlopok

sok bombát dobtak az összevont járművekre és páncélkocsikra, valamint csapatállásokra és táborokra.

A doneci harcér főlött ismét légiharcokra került sor. A német repülők hat ellenséges gépet lőttek le. (MTI)

súlyos veszteséget szenvedtek a német harcér és csutarepülők támadásai következtében. Az út szélén nagyszámú jármű maradt roncsokban. Más német harcirepülőgépek az ellenség mögöttes tábori repülőtereit szemelték ki célpontul és nagyszámú földön vesztelő repülőgépet rongáltak meg. Csütörtökön az esti órákban a Donec-től keletre fontos vasúti gőcpontokat bombáztak.

Robbanószerekkel felszerelt kutyákat vetett harcra a szovjet, — de hiába

Berlin, május 29. A Német Távtrati Iroda katonai helyről a következőkkel értesül azzal kapcsolatban, hogy szovjet részről robbanószerekkel felszerelt kutyákat vetettek harcra. Egy keskeny arcvonalszakaszon több mint 800 ilyen robbanószerekkel felszerelt kutyát kellett volna harcra vetni, hogy Charkovtól keletre áttörést kényszerítsünk ki a német bekerítő arcvonalon — mondotta Vladimirovics szovjet őrmester, aki a charkovi német bekerítő csapatban került német fogságba. Azonban ezek a robbanóanyagok

felszerelt kutyák nagy csalódást okoztak nekünk.

A német elhárító fegyverek váratlan tüzelése ugyanis megijesztette őket, saját állásainkba rohantak vissza és utóltették a mi sorainkban idő előtt felrobbantak, ahelyett, hogy kikényszerítették volna a remélt áttörést, közöttünk okozott szörnyű vérfürdőt. Az állatokat a robbanás darabokra tépte és a levegőbe repítette. A robbanószerekkel ellátott kutyáknak e halál sikerült áttörési kísérleténél sokszáz szovjet katonára lett a halálát. (MTI)

Eszakafrikában és a Földközi tengeren

Nagy harcok a marmarikai fronton — Légtámadások Fuca repülőtere és Tobruk kikötő berendezései ellen

Az olasz főhadiszállás közleménye: Május 26-án délután az olasz és német csapatok a marmarikai arcvonalon megtámadták az ellenséges alakulatokat. Azóta elkeseredetten folyik a harc, amelyben a tengelyhatalmak állanak előnyben. Igen sok foglyot ejtettek és jelentékeny zsákmányra lettek szert. A német légihaderő határozottan támogatja a szárazföldi hadműveleteket. Légi parharcok során a német vadászpilóták hét ellenséges gépet pusztítottak el. A pöntekre virradó éjszaka angol repülőgépek bombákat dobtak le Catania környékére. A kár jelentéktelen.

Német hadijelentés közli: Cyrenaicában német és olasz csapatok május hó 26-án támadásba kezdtek az ellenséges állások ellen, azóta elkeseredett harc

folyik. A német haditengerészet egyik biztosító járőre a Mbiai partok előtt tüzérségi teletalálatal elsüllyesztett egy brit gyorsnaszádot.

Német harcirepülőgépek csütörtökön jó látási viszonyok mellett határozott támadást intéztek a nyugategyiptomi partvidéken lévő Fuca repülőter ellen. A javítóműhelyekben több nehéz bomba robbant. Német harcirepülőgépek a pöntekre virradó éjszaka hatalmas károkat okoztak Tobruk kikötőberendezésében. A német repülők visszarepüléssükkor két nagyobb tüzel figyeltek meg. Német vadászok Marmarika felett hét Hurrigan és Curtiss repülőgépet lőttek le. Támadták továbbá Tobruktól keletre vonuló gépkocsioszlopokat és súlyos veszteségeket okoztak. (MTI)

Japán-kínai háború

Háromszáz kilométernyire állanak a japánok Kalkuttától

Bangkoki jelentések szerint ottani katonai körökben úgy tudják, hogy a japán előcsapatok elérték Csittangongot és mindössze 300 kilométernyire vannak Kalkuttától. Úgy látszik, hogy a Kína ellen megindított nagy japán támadás nem állította meg a japán csapatok előnyomulását Burmából India

felé sem.

A sanszi arcvonalról jelentik, hogy Liupoceng tábornok, a kínai kommunista hadtest parancsnoka 10.000 emberrel megadta magát a japánoknak és kijelentette, hogy a nankingi nemzeti kormánnyal öhájt együttműködni. — (MTI)

Mussolini beszéde a diáksághoz

Róma, május 29. (MTI) A Duce pénteken az egyetemi milícia fennállásának 18. évfordulója alkalmából megjelent az egyetemi városban és ott szemlét tartott az egyetemi milícia zászlóalj felett. A diáksághoz intézett beszédében ezeket mondotta:

— Azért jöttem közétek egyetemi bajtársak, hogy veletek együtt megünnepelem a mai évfordulót. 1848 május 29-én jelent meg Lombardiában az első toscana egyetemi zászlóalj, hogy felvegye a harcot az idegenek ellen. Azóta 94 év, csaknem egy évszázad telt el. Ebből az első harcból merült eredetileg az olasz egyetemek hősiességének hagyománya, amelynek értelmében, amikor a haza

hív, kiürülnek a tantermek, a diákság fegyvert ragad, vállalja a harc áldozatát. Ez a hagyomány jutott ragyogó módon kifejezésre a római feketetegek egyetemi légijében. Nekünk fasisztáknak a hagyomány nem elmúlt események erekietyartója, hanem időszzerű és mindennapi tény. A hitnek a ténye, Olaszországba, a győzelembe vett hitnek a ténye és ezt a hitet nektek a szívetekben érintetlenül, szeplőtelenül és elpusztíthatatlanul kell megőrizni.

A Duce ezután vitézségi érmekeket osztott szét az elesett egyetemi hallgatók hozzátartozói, illetve kilütemelt egyetemi hősök között. Az ünnepség végén az egyetemi miliciának tagjai lelkes ünnepségekben részesítették a Ducet.

METEOR MOZGO műsora:
Szombaton és vasárnap magyarfilm
A néma kolosior
Jávör PÁL, Tolnay Klári, Lukács Margit főszereplésével.

Hungária filmszínház
Ma másodszor
Mire megvirrad
a mégrázóan emberi történet, Jean Gabin, Arletty és J. Berry főszereplésével!
Előadások: 5, 7, 9 órákor. Híradó!

Olcsó árban beszerezhető
N y á r i ruhaanyag szükségletét
Kőrösi László cégnél
Ferenc József-út 38.

Mezőgazdasági mozgósítás Németországban

Berlin, május 29. (NTI) A Göring Herman birodalmi tábornagynak az az 1942 március 7-én kiadott rendelete, amely a német mezőgazdasági népesség tartalék munkaeörökének mozgósításáról szólott, máris figyelemreméltó eredményeket ért el, mint az egy április hó 25-én lezárt időközi mérlegből kitétnik. Eddig 18.000 községből ismeretes a mezőgazdasági mozgósítás eredménye. Az eredmény szerint 21.600-an kötelezték

magukat általános mezőgazdasági munkára, további 264.300 munkaeör pedig késznek nyilatkozott rövidebb idejű munkára. Tizennyolcezer német községben, amelyeknek a jelentkezési adatai már ismeretessékké váltak, összesen közel 300 ezer önként jelentkezett voltak be a mezőgazdasági munkába. Több iparosok 60, kiskereskedők 70 P-t munkára pedig 39.600 személyt. (MTI)

Rendelet a méz- és málnaszörp legmagasabb áráról

A közellátási miniszter rendeletet adott ki, amelynek értelmében a sziméz legmagasabb fogyasztói ára az ország egész területén kg-ként 4.10 P. A kiadagolt méz ára 1 kg-os üvegben 8, 1él kg-os üvegben 10, egyegyed kg-os üvegben 20 és egynyelad kg-os üvegben 32 fillérrel több kg-ként. Az üvegbeletét összege külön hozzászámíthat, de az üveg beszerzési áránál legfeljebb 20 százalékkal lehet több.

A rendelet azt is kimondja, hogy mindenki, akinek birtokában 25 kg-nál több méz van akár sajátja, akár más tulajdona, köteles teljes készletét a közellátási hivatalhoz június 10-ig irásban bejelenteni Minden kereskedő vendéglátó iparos és feldolgozó teljes készlete után a közellátásügyi minisztérium országos közellátási hivatal letéti számla. Budapest 150.783 számú

postatakarékpénziári csekk számlára három napon belül köteles árkülönbözetet befizetni, még pedig a nagykereskedők, valamint feldolgozók és vendéglátó iparosok 60, kiskereskedők 70 pengő q-ként.

A közellátási miniszter ma 66.300 sz. alatt rendeletet adott ki a málna és málnaszörp legmagasabb áráról. A málna legmagasabb eladási ára az előállítási üzem telephelyén költsönhorzóban 2.15 kilónként, a málnaszörp legmagasabb fogyasztói ára kimérve, vagy töltetben s annál nagyobb költsön üvegben, vagy más edényben történő eladás esetén az ország egész területén 3.80 P kilónként. Az üzemek a málnaszörpnek legmagasabb fogyasztói árából nagykereskedők részére történő eladás esetén legalább 30, kiskereskedők részére legalább 22 százalék engedményt kötelesek adni.

A „Magyarország” pere egy volt nyilas képviselővel

A budapesti járásbírósg már több tárgyalást tartott abban a rágalmozási és becsületsértési perben, amely Virtsolgi Rupprecht Olivérnek, a Magyar ság elnök-vezérigazgató főszekeresztőjének, Ráttky L. Kálmán szerkesztőnek és Bakó László országgyűlési képviselőnek feljelentésére indult Kerekes Béla volt nyilas képviselő ellen. Kerekes tavaly októberben levelet írt Rupprecht Olivérnek és ennek a levélnek tartalma miatt került a bíróság elé.

Kerekes tegnapi kihallgatása során tagadta bűnösségét. Kiszely Alajos védő előterjesztette a bizonyítási indítványt. Zsarnóczay János, a Magyarország ügyvédje nem ellenzte a bizonyítást és ellenbizonyítási indítványt terjesztett elő.

A járásbírósg közérdekből elrendel-et a valóság bizonyítását arra, hogy a Magyarország 1941 szeptember 14-ike és október 22-ike között, beusületes nemzeti szocialista módra viselkedett e, hogy egyes hirdetőinek feladói zsidók voltak-e, hogy a legminősíthetlenebb hazugsághadjáratot indítja e mindenki ellen, ami a nyilaspárttal kapcsolatban van, hogy a lap ilyen magatartásának irányítója Rupprecht Olivér volna-e, hogy a lap működését önző érdekek irányítják-e, hogy zsarolások fordultak-e elő a lapnál; hogy a Magyarország Rupprecht Olivér irányításával hazugságtömegekkel napról-napra sajtó-harcot provokál-e, hogy erkölcsi tartalma, megnyilatkozási formája és módora olyan undort kelt-e mint az 1919-ben

írt újságok, végül pedig, hogy a Magyarország megrendelését ezen és ezen visszautasították-e éppen eme magatartása és viselkedése miatt.

A végzés indokolása szerint a valóság bizonyítását azért kellett elrendelni, mert közérdek annak tisztázása, hogy egy napilap közleményei megfelelnek-e a valóságnak, hogy erkölcsi tartalma és külső magatartása kifogás alá esik-e és hogy működését önző érdekek vezetik-e, vagy sem.

A tárgyalást június 27-én folytatják

— Mint a Levente Hírközpont je-lenti, a mezőgazdasági munkában érdekelt levontéket heti foglalkozásuk alól a levontékek országos parancsnoka mentesítette.

— A Sajtókamara elnökségének és szerveinek megbízatását az év végéig meghosszabbították. A kormány pénteken rendeletet adott ki, amely kimondja, hogy az országos Magyar Sajtókamara választott önkormányzati szerveinek, továbbá az Országos Magyar Sajtótanács elnökeinek, elnökhelyetteseinek, valamint a m. kir. közigazgatási bíróság elnöke részéről és az Országos Magyar Sajtókamara által választott tagjainak a 6070—1938 miniszterelnöki számú rendelet értelmében lejárt megbízatása az Országos Magyar Sajtókamara szervezétének törvényhozási úton való szabályozásáig, de legkésőbb 1942 december 31-ig meghosszabbították.

Vígyszínház mozgó
KÖZKIVÁNATRA!
A legremekesebb magyar filmvígjáték:
Végre!
Főszereplők: MURÁTI LILI, PÁGER ANTAL, Bilicsi, Turay Ida, Mály Gerő, Pethős.

A cseh protekturátusban betiltottak minden cseh ünnepélyt, összejövetelet és színházi előadást

Daluge rendőrtábornokot nevezték ki a merénylet folytán megsebesült Heydrich helyébe

Prága, május 29. A merénylet folytán megsebesült Heydrich helyettes protektor helyébe Daluge rendőrtábornokot nevezték ki. Az újonnan kinevezett helyettes protektor betiltotta valamennyi cseh ünnepélyt, összejövetelet, színházi előadást és kulturális ünnepélyt. Heydrich SS főcsoportvezető elleni merénylettel kapcsolatban erős ütemben folyik a nyomozás.

Prágából jelteli az NST: Heydrich birodalmi helyettes fővédnök ellen elkövetett merénylettel kapcsolatban a következőket jelentik illetékes helyről: Heydrich birodalmi fővédnök helyettes Junkfern-Breschanból jövet Sieben városrészen keresztül akart gépkocsijával a városba jönni. Amikor a gépkocsi a Hollerschowitz utcába kanyarodott, hirtelen egy férfi ugrott a gépkocsi elé és automata pisztolyából több lövést adott le az autóból ülőkre, ugyanakkor pedig egy másik férfi bombát dobott a gépkocsi felé. A bomba felrobbanása után mindkét merénylő egy hentesüzletbe menekült, majd a város felé vette útját. Az egyik merénylő egy készenléti helyezett kerékpáron tűnt el. A nyomban megindított vizsgálat megállapította, hogy a két merénylő nyilvánvalóan órákhoz tartozó városlakók voltak.

nőkhelyettes gépkocsijára. A merénylet színhelyén egy ballonkabátot, két aktatáskát és egy női kerékpárt találtak. A helyszínen talált tárgyakat a Vencel téren az egyik üzlet kirakatába állították ki.

(NST) Heydrich fővédnök helyettes környezetéből eredő hírek szerint a sebesült SS-főcsoportvezető az éjszakát nyugodtan töltötte és állapota javult.

Mint ismeretessé válik, a fővédnök helyettes soffitje is megsebesült. Amikor ugyanis az egyik merénylő bombát dobott, a soffit ennek üldözésére indult, közben a másik merénylő, akinél géppisztoly volt, őrá is több lövést adott le. Az egyik golyó könnyebben megsebesítette. Nyomban a merénylet után száguldó tempóban kórházba vitte a sebesült SS-főcsoportvezetőt. Előző jelentésekkel ellentétben Frank birodalmi államtitkár nem volt jelen a merényletnél.

Prága, május 29. Hivatalosan jelentik, hogy hat személyt golyó általi halálra ítélték. A kivégezettek egy Roki-csánban (Pilsen mellett) lakó cseh család tagjai. A cseh család menedéket nyújtott németellenes ügynököknek. Az ítéletet csütörtökön végre is hajtották. (NST)

Katonai szolgálathalasztások engedélyezésének részleges megszüntetése

A hivatalos lap új száma közli a honvédelmi miniszter körrendeletét a szolgálathalasztások engedélyezésének részleges megszüntetéséről. Szolgálathalasztás — akár karpaszományos, akár nem karpaszományos részére, legfeljebb csak annak az évnek általános bevonulási időpontjáig engedélyezhető, amelyben az illető a huszonegyedik életévét betölti. Kizárólag csak azok a karpaszományosok képeznek kivételt, akiknek tartalékos orvosai, tartalékos állatorvosai és tartalékos gyógyszerészei kiképzésre való jelentkezését elfogadták. Szolgálathalasztásban kizárólag csak azok részesülhetnek s ezek is mindig csak egy év tartamára, akik tanulmányukat a halasztás kérelmezése idején már valamely felsőbb tanintézetben

folytatják. Végbizonyítvány megszerzését követően szolgálathalasztás még egy évre adható vizsgák, szigorlatok letétele céljából. A besorozottak közül azok, akik csak besorozásuk után kívánnák főiskolai tanulmányukat elkezdni, semmiképpen sem részesíthetők szolgálathalasztásban. A közép, vagy középfokú iskolák rendes tanulói közül azok részére, akik a tartalékos tisztiképzésre való jelentkezésük elfogadásához megkivánt végzettséget pedig önhibájukon kívül nem szerezhették meg, ezen végzettség megszerzéséig szolgálathalasztások engedélyezhetők. A szolgálathalasztások engedélyezése tekintetében a hatáskörre, illetékességre vonatkozó és egyéb eljárási szabályok megtevelően továbbra is irányadók.

Mádi Kovács Judit halálának ügye a tábla előtt

Mádi-Kovács Judit tragikus halálának ügye tegnap került a Táblához. Mint ismeretes, dr. Fedeles László orvos fiatal menyasszonya egy társadalmi összejövetele során végtelen véletlen következtében víz helyett metilalkoholt ivott. A királyi ügyészség gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt vádat emelt Kreybig Rudolf és fia, Kreybig Lajos okleveles vegyész-mérnök valamint dr. Fedeles László ellen. A bizonyítási eljárás után a büntető törvényszék mind a három vádlottat bűnösnek mondotta ki. Kreybig Rudolfot 400 P pénzbüntetésre ítélte, azonban a büntetés végrehajtását háromévi próbaidőre felfüggesztette s egyben alkalmazta vele szemben a rehabilitációt is. Kreybig Lajos büntetését 4000 pengő pénzbüntetésben szabta ki az elsőfokú bíróság. Dr. Fedeles Lászlót kétévi fogházra ítélte a törvényszék.

A bejelentett fellebbezések folytán tárgyalta az ügyet a tábla.

A védők a bizonyítás kiegészítésére nézve tettek indítványt. Orvosi szakvéleményeket csatoltak be, amelyek a törvényszéki ítélet ténymegállapításával szemben azt állítják, hogy a metilalkohol halálos adagja 30—50—100 köbcentiméter. Eszerint a vélemény szerint a metilalkohol felszívódását nem segítette elő, hogy Fedeles László vizet italt Madi-Kovács Judittal. Ez az in-

tezkedés éppen ellenkezőleg, a méreg felszívódását esőkkentette.

E szakvélemények alapján a védők kérik, a tábla keresse meg az igazságügyi Orvosi Tanácsot ennek a bűnügynek az orvosi és gyógyszer-tani lényeges kérdéseire vonatkozó véleményének beszerzése végett.

A Tábla az indítvány felett való határozathozatal végett határozásra vonult vissza.

Mit mondott egy elfogott hadnagy a szovjet csodafegyverről

Berlin, május 29. »A szörnyű charkovi csatában vetettük először harcba az új önműködő mélycsövű géppuskákat, amelyeket az ejtőernyősök elhárítására terveztek és amelyeknek percenként 5000 lövést kellett volna leadniuk« jelentő egy, a charkovi bekerítő csatában német fogságba került szovjet hadnagy, a 87. szovjet géppuskás zászlóaljából. Gyakorlatilag a lőtérrel sem figyelhettem meg egy lövésorozatot — mondotta. — A harcok nehézségei között pedig a kihagyások csak még jobban szaporodtak. A géppuska csövében néhány lövés leadása után máris töltenyirtólódás támadt, végül is abba kellett hagyni a figyelmet. Az olyan sokat ígért géppuska nagy csalódást hozott számunkra. Sorozatosan eszerben kellett hagyni a géppuskákkal teli tengerkocsikat, hogy legalább életünket megmenthessük.

Szibériába költözködnek a szovjet gyárak

Moszkva, május 29. (NST) A Pravda egyik jelentéséből kitűnik, hogy a Szovjetunióban jelenleg nagy munka folyik a gyárak további, keleti területekre való áthelyezése céljából. Így például a nyugatszibériai Tomszk városá-

ba helyezték át gyárakat. A Pravda egyik megjegyzésében kiemeli, hogy sajnos, a Szovjetunióknak nem minden szerve mutat kellő megértést és gyors cselekvést ezekkel az áthelyezésekkel kapcsolatban.

Kik kaphatnak hadikölcsönök után támogatást

A képviselőház előtt fekvő hadikölcsönköltvény törvényjavaslat a támogatásról a következőképpen intézkedik:

Támogatásban lehet részesíteni azt a belföldön lakó természetes személyt is, aki az 1940. év augusztus 30. napján a román királyság, illetőleg az 1941. évi április 29-én az egykori jugoszláv királyság területén lakott és a hadikölcsönköltvény alapján támogatás iránt 1942. június 30-ika előtt kérelmet terjesztett elő.

Támogatásban lehet részesíteni a ha-

dikölcsönköltvény eredeti szerzőjének halála után annak házastársát, kiskorú gyermekét, szülőjét, ha a hadikölcsönköltvény eredeti szerzője a halált megelőző három évben legalább egy ízben részesült már ilyen támogatásban.

Aki hadikölcsönköltvényei alapján gyámpénztárakban kezelt háborús magyar államadósági címletek után kapott, vagy kap támogatást, hadikölcsönköltvényein alapuló követeleése átértékelését nem igényelheti.

Az Országos Gazdakamara sürgeti a cigánykérdés megoldását

Az Országos Mezőgazdasági Kamara a közelmúltban felterjesztést intézett a kormányhoz, kérve a cigánykérdés megelőző megoldását. Rámutatott a felterjesztés a már ismert szempontokra, melyek ennek a kérdésnek napirendre tűzését sürgetően követelik. A cigányság az emberi és állati betegségek egyik legfőbb terjesztője, veszélyezteli a közbiztonságot. Kérte a felterjesztés a kor-

mányt, hogy az iskolázott és kenyerekből kepeső, valamint rendes rogtalkozással bíró cigányok kiűzítésével a cigánytársadalom férfitagjait sterilizálják, feltétlenül munkatáborban foglalkoztassák. A Mezőgazdasági Kamara felterjesztése nyomán a földművelésügyi miniszter átiratban sürgette meg a belügyminiszternél a probléma napirendre tűzését.

A fodrászmesterek akciója a „fecsegés” ellen

Szakmabeli kérdések és ügyek a szakosztályi ülésen

Az Ipartestület fodrászszakosztálya ülést tartott Nagy Ferenc elnökletével. Előbb különböző átiratokat tárgyaltak, köztülük a testület megkeresését a hadbavonultak segítésére. A polgármester a fodrászszakmában az alkalmazottak napi ellátásának értékét napi 1 P 50 fillérben állapította meg. Ezt kevéslik, de végeredményben helynyugodtak, mert ellátás alapon alig alkalmaznak Debrecenben segédet.

Szöbakerült az ülésen egyik lapnak a cikke, mely a fodrászüzleteket a „fecsegés fészékének” nevezte. E beállítás ellen a szakosztály tiltakozik és ennek kapcsán kimondotta, hogy akciót indít a fecsegés ellen. A fodrászmesterek figyelmeztetni fogják azokat a vendégeket, kik esetleg valójában híreket terjesztenek illetve fecsegnek, — figyel-

meztetik az ilyeneket hazafias kötelességükre.

A szakosztály tárgyalta a szappanelítés nehézségeit. Igyekeznek közös beszerzésre és elosztásra. Kérlik a Világítási Vállalatot, hogy vasárnap délelőtt ne rendeljen el áramszünetet, mert a női fodrászok nem tudnak dolgozni. Végül megállapították azzal a rendelettel kapcsolatban, mely napi 11 órában állapítja meg az alkalmazottak munkaidőjét, — a munkaidőbeosztást, stb. Eszerint a munkaidő hétfőn d. u. 2-től 7-ig, a hét többi napján reggel 7-től este 7-ig, szombaton este 9-ig egy órási ebédszünet beiktatásával. Minden mester köteles a munkaidőbeosztást üzletében kifüggeszteni. A déli zárórára vonatkozó kezdeményezést elvetették.

A Baross Szövetség társas összejövetele

A Baross Szövetség debreceni csoportja tegnap este az Arany Bika szálló üvegtermében jól sikerült társas összejövetelet tartott.

A kedves és hangulatos esten teljes számmal olt volt a szövetség elnöksége, választmányja és a szakosztályokat is

több teggal képviselték.

Vitéz dr. Dávid Géza mondott beszédet és rámutatott arra, hogy milyen nagy jelentőségűek a Baross tagok életében az ilyen összejövetelek. A megjelentek elhatározták, hogy minden hónap utolsó péntekjén baróti összejövetelekre gyűljenek össze az Arany Bika üvegtermében.

Tízezer kiló lisztet hoztak forgalomba Kolozsváron — hamis kiutalással

Kolozsvár, május 29. A kolozsvári közellátási hivatal egyik alkalmazottjának az volt a dolga, hogy a kolozsvári pékekkel elszámolja a lisztjegyeket. Az ellenőrzés során kiderült, hogy az illető több lisztjegyet számolt el, mint amennyi valójában forgalomba került. Ilyen-

formán hamis kiutalások révén számos kolozsvári pék nagymennyiségű liszthez jutott. A sorozatos visszaélések során, mint megállapították, több mint 10 000 kilogramm liszt került forgalomba. A megtévedt lisztviselőt és felhajtóját őrizetbe vették. Most folyik a vizsgálat annak kiderítésére, hogy kik azok a pékek és vendéglősök, akik velük összekötésben voltak.

Kalap, sapka, nyakkendő, ing

és mindenféle uridivat
cikkekben nagy választék

Vasutas és diáksapkák

egyenruházati felszerelések

Wallerstein Imre Szent Anna ucca 5.

Kerékpárt

csillárt előnyösen vehet

Neumann-nál

Ferenc József-út 41, az utvarban

A MÁV. építkezései

Kibővítik a debreceni pályaudvari postaépületet

A MÁV igazgatósága nagyszabású építési programot dolgozott ki. Ez évben Budapesten négy kétemeletes tisztviselő-bérbházat épít a Gyáli-úton, hogy az e környéken dolgozó üzemi tisztviselők lakáshoz jussanak. A házakban összesen 48 lakás lesz.

A vidéken is építkezni fog a MÁV. Kibővítik a debreceni pályaudvari postaépületet, a szegedi üzletvezetőség épületére egy újabb emeletet húznak és Máramaroszigeten új felvételi épületet építenek.

Hasznos-e, vagy csak divatos a színes szemüveg?

A szakorvos nyilatkozata:
„Több benne a divat”

Itt a nyár, bő sugárzással süt a nap és ezután fokozottan kell ügyelned, hogy kék, zöld és ki tudja még milyen színű okulárral maszkírozott ismerőseid közül felismerjed Lolát, Agit és a többi.

A színes szemüveg divatos, tehát viseljük.

A kirtúnó, fiatal szemorvos, akihez bekopogtatunk, ezeket mondotta:

— Több ebben a divat, mint a szükségesség. A nők különösen favorizálják, mert mit nem kapnak fel ők, ami divatos. Nem mondom azt, hogy a jó üvegből készült, enyhe zöld és füstszínű szemüveg ártalmas, viszont nem merném ajánlani a kaucsuklappból vagy gyenge minőségű üvegből készültet.

— Az bizonyos, hogy szemorvost ritkán láthat színes szemüveggel járó az utcán. Az én elvem pl. az, hogy ott kell viselni, ahol túlgazdagság mutatkozik *straviolet sugarakban*. Például hóval fedett magaslati helyen, sielésnél. Vanak viszont szakmák is, ahol szükséges, például hegesztésnél, de hasznos elektromos iv-tény mellett dolgozóknak is.

— Indokolt a színes szemüveg viseése a szemgyulladásban szenvedőknél. Ilyenkor a sötét színek ajánlatosak. Alkalmában a kék, szürke, tehát a világosabb színűek rosszabbul bírják a fényt, mint a sötét színűek. Ezeknél legtöbb esetben indokolt az erős napfény elleni védekezés.

— En például, privát minőségben is, rajongom a napfényért. Szerintem a napfény az egészséges ember számára jóétel. Nagy baj nálunk, emberekkel az, hogy a kultúra fejlődésével elveszítjük ösztöneinket, aztán rosszul tanulunk meg valamit. Figyeljük csak meg az állatokat. A kanári madár kakitkáját, ha úgy helyezzük el az ablakon, hogy egy részét süli csak a nap, a madár — ösztönére hallgatva — azonnal a *napsugaras részbe* röppen. A macskát is látjuk, hogy *kikerest* az udvar napos részét, ott hever el, szinte kélesen tárva oda magát a napfénynek. Ők, az állatok tehát már azelőtt szerették a napot, mielőtt mi hozsannákal tengünk volna a napkúrálás nagyszerűségéről. *En fenntartás nélkül szeretem a napfényt és a szememet sem védem ellene.*

— Végső konzekvencia tehát: *Nem szabad eltúlozni a divatossá lett színes szemüveg hasznosságát. Aki úgy érzi, lát tesz neki, viselje, de lehetőleg olyat, ami nemcsak divatos, de jót is tesz a szemnek.*

— Vasvillapárhaj volt a berettyóújfalui határban. Mítrok Márton és Szverle Péter verekedtek össze és Szverle Péter halántékán szúrta ellenfelét, akit igen súlyos sérülésével kórházba szállítottak. A véres verekedés ügyében a csendőrség megindította a nyomozást.

A Hősök napja Debreczenben

A hősök napját nemzeti ünnepé avatták. Minden év május utolsó vasárnapján, ezévbén holnap emlékezünk meg hősi halottainkról, akik életük feláldozásával mutatnak példát és utat a jövő nemzedéknek. Ebben az évben a polgármester vitéz *Berényi István* ny. vezérőrnagyot, vitézi székkapitányt kérte fel a hősök napja méltó megünneplésének előkészítésére.

Délelőtt minden templomban ünnepélyes istentiszteletet tartanak, a város ezeken képviselteti magát. A *Kistemplomban* 9 órakor dr. Tatay Zoltán h. polgármesterhelyettes és dr. Bacsoni Sándor tanácsnok, a *katolikus templomban* 8 órakor Zádor Gyula műszaki tanácsos és dr. Pálffy Zoltán tanácsnok, a *gör. kat. templomban* 8 órakor dr. Gorondy Henrik és dr. Iklódy János aljegyzők, az *ág. evangélikus templomban* 10 órakor dr. Jóó István tanácsnok és dr. Nagy Zsolt aljegyző, az *unitárius templomban* 9 órakor vitéz dr. Kiss József árvaszéki ülnök és dr. Budaházy Béla tanácsnok, az *izr. templomban* dr. Bodnár József és dr. Szegedy Lajos tanácsnokok képviselik a várost.

Reggel 9 órakor lesz a hősök ünnepélye, melyet Debreczen város és Hajdú vármegye vitézi székkapitánysága rendez a Magoss György téren a hadtestparancsnokság épülete előtt.

A *Hősök temetőjében háromnegyed tízenegykor az Országos Tűzharcos Szövetség debreceni főcsoportja rendezti az ünnepélyt.*

Az országzászló előtti emlékkövet és a hadtestparancsnokság falán elhelyezett emléktáblát tiszti küldöttség koszorúzza meg, hasonlóképpen a Hősök temetőjében levő emlékművet is.

Féltizenegykor a Stadionban rendeznek ünnepélyt, melyre egy honvéd és egy leveinte díszszázad vonul ki zenekarral.

A *leventék kegyeleti vállófutást rendeznek 26 versenyzővel*. Ezt vitéz Hadházy Dezso egyetemi testnevelési tanár irányítja.

A hősök emlékünneplésén a hadtestparancsnokság épülete előtti ünnepélyen a várost dr. Balogh Sándor főjegyző képviseli, aki koszorút helyez a 3-as honvéd gyalogezred, a 39-es közös gyalogezred, a 2-ös honvéd huszárezred és a 16-os közös huszárezred, valamint a hadifogoly temetőben levő emlékműre. A Hősök temetőjében tartandó ünnepélyen a várost *Dömsödy Imre* főjegyző, dr. Való Antal és dr. Koller József tanácsnokok képviselik, a küldöttség koszorút helyez az emlékműre.

A Stadionban tartandó ünnepélyre kivonulnak a debreceni dalárdák is, összkarban énekelnek.

A zsidó-birtokok igénybevételéről szóló javaslat tárgyalása a képviselőházban

A képviselőház tegnap folytatta a zsidó birtokok igénybevételéről szóló javaslat tárgyalását.

Elsőnek *Juresek Béla* (MÉP) szólalt fel. Megállapította, hogy a tárgyalás alatt lévő törvényjavaslatban érintett birtokok az Imrédy-párti vezérőrnök aggályával szemben teljes egészükben a magyar nemzet megerősödését szolgáló földbirtokok lesznek. Visszapillantást vetett a zsidóság gazdasági bőrkései ellen hozott különböző törvényekre. Megállapította, hogy a zsidóság gazdasági hatalmának terjeszkedése folytán indult meg a múlt században a magyarság kivándorlása. Rávilágított a zsidó birtokok eredetére. Zsidóknak bérlelként való meghagyását minden esetben hihetetlennek tartja. A haszonbérleti felszerelés megváltási összegét zárolt számlára kívánja befizettetni. Kéri a Házat, hogy hosszabb tárgyalás ne nyulja el a törvényjavaslat hatálybalépését, hogy az még ennek a gazdasági évnek a végén életbe lépjen.

Uj. Tatar Imre (nyilaskeresztes) hangoztatta, hogyha ez a törvényjavaslat haladást is jelent a magyar életben, mégsem jelenti teljes felszámolását a zsidóság nagy veszélyének. Hogy Trianon bekövetkezett, annak oka nagyrészt az 1867. évi törvényben a zsidóknak nyújtott különböző kedvezményekben is keresendő. Követeli, alkosson a törvényhozás olyan törvényt, amely minden vonatkozásban biztosítja a falusi magyarság számára a magyar földet. A javaslatot nem fogadja el.

Báró Vay Miklós, a kormánypárt második vezérőrnoka hangsúlyozta, hogy legelső sorban azt kell szem előtt tartani, hogy a földet ki kell venni a zsidók kezéből. Nem földbirtokpolitikai, hanem faji védelmi javaslatról van szó. A kivételéseket a legsúlyosabb mértékre kell szorítani. A javaslatot elfogadja.

Gróf Apponyi György, a polgári szabadságpárt vezérőrnoka hangoztatta, hogy a javaslatnak a zsidók meghatározására vonatkozó részével nem is kíván vitába bocsátkozni. Pártja álláspontja ebben a kérdésben ismeretes.

Véleménye szerint ez a javaslat az állampolgárok egy részével szemben rést üt a magántulajdon elvén és védelmében precedenst teremt a további földbirtokpolitikai intézkedés esetére. A javaslat zavaros és visszaélésekre ad alkalmat. Mivel két kétségtelen, hogy a javaslat törvényerőre fog emelkedni két határozatot nyújt be a visszaélések kiküszöbölésére. Egyik határozati javaslat arra irányul, hogy az e törvény alapján igénybevevett ingatlanokat semmiesetre se juttassák tényleges állami tisztviselőknak, katonáknak, csendőrnöknek, országgyűlési képviselőknak, vagy felsőházi tagoknak, másik határozati javaslatában pedig azt indítványozza, hogy utasítsa a Ház a kormányt, hogy minden év április 1-én közzétesse a törvényhozás elé az e törvény alapján igénybevevett ingatlanokról, annak pontos megjelölésével, kikről vették el és kiknek adták.

Gesztyeli Nagy László, a kormánypárt harmadik vezérőrnoka hangoztatta, hogy ez a törvényjavaslat tulajdonképpen folytatása annak a birtokpolitikai tevékenységnek és faji védelmi munkának, amelyet annakidején Gömbös Gyula kezdeményezett. Feltétlenül igen nagy gondot kell fordítani arra, hogy a mostani rendezés során a kisemberek kezébe kerüljön a föld. Hiányolja, hogy nincs szó a javaslatban arról, hogy mi lesz a jelzálogos hitelezőkkel. Gondot kell fordítani arra is, hogy az új birtokokos ház és egyéb biztosítás tekintetében ne legyenek hátrányos helyzetben, mert egy esetleges elemi csapás katasztrófát jelenthet. A javaslatot elfogadja.

A legközelebbi ülést kedden délelőtt tartják, amikor folytatják a zsidók mező- és erdőgazdasági ingatlanairól szóló törvényjavaslat vitáját. Az ülés két órakor ért véget.

Zsávoly érkezett!

Stessen egyenruháját megcsináltatni, míg az anyagból van, Tegőcsenél Kálmán-tér 19. sz.

**FERENC JÓZSEF
KESERŐVIZ**

Székiúldósi-Igazgatóság Budapesten.

Hős honvédekért imádkoznak a leveinte foglalkozásokon

A leveintefoglalkozások zásztofevonással és a Magyar Hírszékgy elimádkozásával kezdődnek, míg zásztofevonással és a hős honvédeknek győzelmes visszatéréséért szóló ima elmondásával fejeződnek be. A leveintek országos parancsnoka elrendelte, hogy e súlyos időkben, amiközben honvédek határainktól messze távol vívják hősi harcukat hazánk és egész Európa veszedelmébe a vörös rém ellen — az alantli fohászt mondják el leveintek:

*Magyarok Istene kérünk bizó hittel,
Hős honvédeknek harcukban segítsél!
Vezéreljed őket győzelmesen vissza
Edes szép hazánkba: Magyarországra
Amen.*

E fohász szövegéből is, — amelyel derék leveintek a magyarok Istenéhez fordulnak — kitűnik, hogy a honvédség és a leveintelmény szorosán összekapcsolódik és a leveintel nem más, mint készülés a honvédelem magasztos hivatására.

Cserkészünnepély

A Miklós utcai evangélikus elemi iskola 105. számú *Réka királyasszony* nevű tündérkecsapata pénteken igen kedves cserkészünnepélyt rendezett, melynek jóvedelmét a harctéren küzdő katonák javára fordítják. Az ügyes, tartalmas, hangulatos műsort a kis csapat vezetője, *Tarján Jánosné Péter Margit* állította össze s tanította be *Péter Ilona* segédcsoportvezető segítségével. Igen bájosak voltak a kis cserkeszek, akik szebbnél szebb nékszámokkal, szavaltokkal, vidám jelenetekkel, táncszámmal és színdarabokkal szórakoztatták a nagyszámú megjelent közönséget. A sok színes, mutatós ruha — melyek nagyrészt maguk a tündérkecsek állították elő — külön díszletet érdemelnek. A szereplők közül kiültek a következők: *Mayra Kati, Kosztolai Ilona, Szabó Judit, Szabó Nusi, Kapi Vali, Záhonyi Olga, Henszel Ilona, Horvát Éva, Horvát Pötyi, Zsugyel Mari, Csoma Klári, Csuka Magda, Gömöri Marika, Fatsinai Magdi, Rónai Judit, Tóth Magdolna*. Az egyes műsorszámokat ügyesen konferálta be Gömöri Marika.

Az Ady-Társaság könyvnapi előadása

Ma, szombaton este 6 órakor tartja meg az Ady-Társaság könyvnapi előadását a Déri múzeumban.

A legkiválóbb magyar írók és tudósok ismertelik a magyar irodalom aktuális problémáit. *Német László* az iró szempontjából, *Karácsony Sándor* az olvasó szempontjából világítja meg a kérdést, *Juhász Géza* pedig a magyar olvasótábor legfiatalabb rétege, a földműves nép igényeit szólaltatja meg. Az előadást *Bartók és Kodály* népdalfeldolgozásai, valamint a legkiválóbb régi és élő magyar költők versei teszik változatossá. *Juhász Iza* és *Kulin Ilona* szavaltáival. Az estét *Kondor Imre*, a társaság új főtájkára nyitja meg, a népdalokat pedig a Dóczy intézet énekara adja elő.

Műsormegváltás kötelező. A műsöt ára 30 fillér. Belépődíj nincs.

Ma nyílik meg VITÉZ NÁNÁSSY LAJOS hajdúszoboszlói Gambrinusz szállója és étterme

HIREK

„DEBRECZEN”

szerkesztősége, kiadóhivatala és nyomdája József királyi herceg u. 1. (Pikabérház.) Telefon nappal-éjjel: 17-52 és 27-89. (6 mellékállomás.) Előfizetési árak: havonta 3.— P, negyedévenként 8.70 P. Ára: hétköznapon 12 fillér., vasárnap 24 fillér.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata május 30-án reggel 8-tól, jún. 6-án reg. 8-ig. „Aranyangyal” Piac u. 50., telefon: 24-5. — „Reménység” Csapó u. 22., telefon: 14-21. — „Isteni gondviselés” Petőfi-tér és Teleki u. sarok, telefon: 32-81. — „Sas” Hatvan u. 66., telefon: 11-93 szám.

Felhívás

Felkérem a város közönségét, hogy a „Hősök emléknapja” alkalmával folyó évi május hó 31. napján, vasárnap lakóházaikat nemzeti színű zászlóval lobogózzák fel. Polgármester.

— Vasárnapi istentiszteletek a ref. templomokban: Nagytemplomban délelőtt 10 Gőnczy Sándor, délután 6 Csutoros Sándor. — Kistemplomban délelőtt 9 dr Farkas Pál, 11 dr Hegyaljai Kiss Géza, délután 6 Gőnczy Sándor. — Kossuth u. templomban délelőtt 10 Örsy János, délután 6 Ács Mihály — Károlyi Csapár-téri templomban délelőtt 9 Sulyok Sándor, délután 4 Sulyok Kálmán. Ispótyi templomban délelőtt 10 Molnár Ferenc, délután 6 Birinyi János. — Árpád-téri templomban délelőtt 10 Csutoros Sándor, délután 6 dr Erdélyi Mihály. — Homokkerti templomban délelőtt 10 Kovács József, délután 6 Ducicza Ferenc. — Nyilastelepi templomban délelőtt 10 Magi István, délután fél 7 óra dr Juhász László. — Csapókerti templomban délelőtt 10 dr Dancsházy Sándor, délután 6 Balogh József. — Kereszttelepi templomban délelőtt 10 Szilágyi László, délután 3 Fentős Tibor. — Egyetemi templom délelőtt 11 dr Czeglédy Sándor. — Augustus szanatórium délelőtt negyed 10 Koncz Zoltán. — Egyetemi klinikák Szentes László és Koncz Zoltán. — Téglaskerti állami iskolában délelőtt 10 Sárközy Lajos. — Téglavetői gyülekezeti ház délután 4 Kovács Árpád. — Wolaffkatelepi olv. kör délután 4 Ducicza Ferenc. — Tanymai istentiszteletek: Pallag délelőtt 9 vitéz Szabó Endre. — Hortobágy délután 3 vitéz Szabó Endre. — Ebes 10 Molnár Gyula.

— A római katolikus templomban vendes vasárnapi istentisztelet. A lelkes beosztást ma eszközlik.

— A görög katolikus templomban délelőtt negyed 8 órakor reggeli istentisztelet. — 8 órakor diákmissze. — 9 óra kor katonamissa. — 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja. — Háromnegyed 12 órakor csendes szentmise. — Délután fél 4 órakor rózsafüzér ájtosság. — Délután 4 órakor vespernye és májusi ájtosság, szentbeszéddel. — A hősökért délelőtt 8 órakor és 10 órakor mutatattik be a szentmise.

— Unitárius istentisztelet a hősök emléknapján. Debrecen, Hatvan u. 24. szám alatt levő unitárius templomban, a hősök emléknapján, folyó évi május hó 31-én, vasárnap délelőtt 9 órai kezdettel alkalmi istentisztelet tartanak a hősök emlékeztetere, amelyre a hatóságokat, testületeket, egyesületeket, tisztikart és híveinket s minden érdekeltét szeretettel meghívunk. Beszolgáló lelkész dr Csiki Gábor, budapesti unitárius esperes-lelkész.

Szombaton, május 30-án nyílik meg

„Otthon söröző” Sas-utca 2. szám alatt

Étterem és kerthelyiség. — Izletes magyar konyha. — Kitűnő italok. — Szolid polgári árak. — Estéknél cigányzene

Tulajdonos: özv. Gömöri Menyhért

Vitéz Jakabffy megkapja a szatmári színházat

A szatmári Kölcsey színházra kürt pályázat határideje lejárt. A pályázók között van vitéz Jakabffy Dezső volt debreceni színigazgató is, kinek megválasztása — szatmári lapjaink szerint valószínű. Egyébként Jakabffy már a múlt hét szombatján, még a debreceni szezon alatt magához kérte dr. Csóka László polgármester és részletes tárgyalásokat folytattak. Ertesülésünk szerint a színházat nagyobb költséggel renoválják és részben át is alakítják.

Halálos ítélet közélémezési visszaélés miatt Lyonban

Vichy, május 20. A lyoni állami törvényszék csütörtökön hozta az első halálos ítéletet az élelmiszerkorlátozási rendelkezések elleni büneslekmények terén. A törvényszék egy kenyérgyehamisítás ügyében ítélték. A

per fővádlottját halálra, a másik két vádlottat életfogytiglani kényszermunkára, egy harmadik vádlottat 20 évi kényszermunkára, a negyediket 15 évi fegyházra, az ötödiket pedig öt évi börtönre ítélték.

— Az evangélikus templomban reggel 8 óra 30 perckor ifjúsági istentisztelet, prédikál Dönsz Tivadar vallás- és köznevelési miniszter. Délelőtt 10 órakor hősi halottaink emlékére ünnepi istentisztelet. Prédikál dr Pass László tb. esperes-lelkész. Este 6 órakor templomi vallásosestély. Előadást tart Fux Antal tanügyi főtanácsos, szaval vitéz Horvay Béláné és Dönsz Tivadar. A nyugdíjnélküli özvegy papnék javára műsort megváltás 1 pengő.

— Istentiszteletek a baptista imaházban. A szappanosutcai imaházban vasárnap délelőtt fél 9—fél 10-ig imaóra fél 10—fél 11-ig prédikáció. — 11—12 óráig vasárnapi iskola. — Délután 6—8 óráig vallásosestély, vegyeskar és zeneszámokkal. — Szerdán este fél 8—fél 9 óráig biblióra. — Pénteken este fél 8—fél 9-ig imaóra.

— A 39-esek vasárnap reggel háromnegyed 8 órakor találkoznak a Pavillon-laktanya előtt. Onnan együtt mennek a Péterfia-utcai laktanya előtti hősi emlékműhöz, majd a 39-es emlékszoborhoz. Minden 39-es ott legyen.

— Békéért könyörgő zarándoklat indul Máriapócsra Szentháromság vasárnapján, e hó 31-én reggel 6 órakor a nagyállomásról. Bővebbet a Sveltsportban, Kongregáció.

— Baross hírek. Ezúton közöljük tagjainkkal, hogy folyó hó 31-én Nagyváradon tartandó közgyűlés elmarad, miért is a tervezett részvételt és utazást lemondtuk.

— Ma van a hősi halált halt tűzoltók emlékművének leleplezése. A hősi halált halt tűzoltók emlékművének leleplezése szombaton délután 6 órakor lesz a tűzoltó-laktanya udvarán (Csapó-utca 43. szám), amelyen hivatalosan részt vesznek a város, a vármegye, a katonai hatóságok, a tűzharcosok, a helyi gyári tűzoltóságok és a vidéki tűzoltóságok képviselői is. Az ünnepélyre a tűzoltó-őparancsnokság szívesen látja az érdeklődőket is.

— A piarista gimnázium és kereskedelmi középiskola június 4-én, Úrnapján a Stadionban tartja évzáró testnevelési ünnepélyét.

* Vattay tánciskolában június 20-án diákok részére táncanfolyam kezdődik. Kossuth 11.

— Magyarosodnak a mozinevek Budapesten. A Budapesti Mozitegyesület felhívására az idegennevű mozitek egyre-másra jelentik be névmagyarosítási szándékukat. A Royal Apolló Nemzeti Apollóra, a Broadway Barlangra, a Savoy Csabára, a Pallacé Pestre, a Hollywood Belhőre változtatja a nevét.

— Csanád megyében ez évben az árvízkárosultak házaiból háromezer házat újépítenek és hateraz házat falaznak alá, hogy ne rombolja a talajvíz.

— A svájci sajtót megrendszabályozták és szigorú rendelkezést adtak ki arról, hogy az állam semlegességének szem előtt tartásával állítsák össze a lapokat. Ez ellen a rendelkezés ellen több lap vétett és így a Front és Grenz-bote megjelenését még y hónapra betiltották. A Sentinelle és Peuple lapokat két-két hónapra előzetes cenzúra alá helyezték. Egy napilapot és egy hetilapot ellenőrizhetetlen hírek terjesztése miatt nyilvánosan megintették.

— A hatodik emeletről ugrott le Budapesten a Vilmos császár-körúton egy elegáns hölgy, akinek zsebében Mayer Irén névre kiállított személyazonossági irat volt. A mentők első segélyben részesítették és kórházba akarták szállítani, de útközben meghalt.

— Nem börtölpü cipőhöz is csak külön engedéllyel juthatnak a ki nem jelölt kereskedők. A Lábbeli Központ az erről szóló felhívást már elküldte a lábbelikészítő iparosokhoz. Azokat az iparosokat, akik az engedélyt nem kapott kereskedőknek is adnak utalvány nélküli cipőt, kizárják a bőrelételestől.

— Szabotálókat és kommunistákat végeztek ki a németek Litvánia fővárosában, Kovnóban két birodalmi német ellen elkövetett brutális orgyilkosság megtorlásául. A szabotálók legnagyobb részét lengyel nemzetiségűek voltak.

— Motorkerékpár-szerencsétlenség érte a beteghez siető papot. Bauer Ferenc homokszentgyörgyi plébános egy szomszéd faluban levő beteghez sietett motorkerékpáron. Az úton egy szabálytalanul haladó szekeret akart megelőzni, amely az előzés pillanatában váratlanul irányt változtatott. A pap már nem tudta kikerülni a szekeret. Az összeütközéskor a szekér egy kiálló rudja súlyosan megsebesítette Bauer Ferenc koponyáját. Állapota életveszélyes.

— Segélyalapot létesítenek a községi jegyzők gyermekeinek iskoláztatására. Az anyakönyvi kivonatok kiállításáért szedett díjak felerészét ez év január 1-től a Községi Jegyzők Országos Segélyalapja javára veszik igénybe. Az alap célja a községi jegyzők iskoláztatási költségeinek segélyek kiosztásával történő csökkentése.

— Nővéndékhangverseny a zenésiskolában. Debrecen sz. kir. város zenésiskolájában június hó 1-én, hétfőn este 8 órakor felsőbb osztályú növendékeivel hangversenyt rendez francia zeneszerzők műveiből az intézet hangversenytermében. Jegyek ingyen igényelhetők.

— Egy fillérel adta magasabb áron a burgonyát Nagy István Nagyszalonta-utcai kereskedő, aki ellen megindult az eljárás árdragítás miatt. A debreceni bíróság előtt azzal védte magát, hogy igen nagy összegbe került neki a burgonyának a messze külsőségen fekvő üzletébe való szállítás a rossz utakon és azért emelte egy fillérel az árat, hogy a költségei megtérüljenek. A bír. tekintettel az enyhítő körülményekre, elítélte 500 pengő pénzbüntetésre. Az ítélet jogerős.

— Léselt a székéről Szabó Lajos másfél éves berettyóújfalui gyermek és eltörte a lábát. A gyermeket kórházba vitték. A vizsgálat megindult annak megállapítására, hogy mit terhel a felelősség.

DEBRECZEN

5 OLDAL
1942 V. 30.

Megértés

Kell nagyobb kincs annál,
Ha szeret a párod,
Ki előtt a szíved
Meghittén kitarod?
Csillagról sugárik
Alá a szívedre,
Lelki bőségnek
Ó az aranyvedre.
Nem mondta ki a szót
S te már érted mit szól.
Angyal libben eléd
Fényes álmaidból,
Amit ő mond neked
Az sohase sértés,
Mennyei muzsika,
Szívbeli megértés.
Az mind szent és igaz,
A legszebb, a legjobb
És mind halálig az!
Kettő az ítélet:
Istené és övé,
Eledet így élet
Most és mindörökké!

Hegyaljai Kiss Géza

Ma megszólalnak a szirénák

Ma délelőtt 13 órakor és 13 óra 15 perckor a város riasztó-bereendezésének ellenőrzése végett az összes hatóságai légoltalmi szirénák megszólalnak, amelyre felhívjuk olvasóink figyelmét. Ezekre a szirénapróbákra azért van szükség, hogyha a mult alkalommal tartott szirénapróba óta valamelyiknél kisebb üzemzavar volna, azt azonnal rendbehozzák és így a szirénák állandóan jókarban legyenek.

— A Csokonai Kör ünnepélyt tart a könyvnapon. Június 2-án, kedden délután 6 órakor a Déri-múzeum dísztermében, a Könyvnapok alkalmából a Csokonai Kör felolvasó ülést rendez. Az ülést Papp Károly dr elnöki megnyitja vezeti be, majd Csokonairól Kovács Máté dr, Möricz Zsigmondról Papp István dr, Erdélyi Józsefről Juhász Géza dr és Karácsony Sándorról Lükő Gábor dr tart előadást. Közben Csokonai, Erdélyi József, József Attila-verseket és népballadákat szavalnak. A könyvnapokon a Csokonai Kör kiadásában megjelent könyvek 1 pengő leszállított áron minden könyvkereskedésben és a sátrakban is vásárolhatók. Egy példány megvétele egyúttal belépési díj is szolgál. Két személy részére, az előadásra.

— A székelyföldi Kovászna község-képviselőtestülete kimondta, hogy mindenkinek ingyen ad villateket a Tündérvölgyben, ha egy éven belül építkeznek.

— A kacsákat akarta a vízből hazahajtani a nyírlugosi határban Keszler Mihály 7 éves gyermek és belegázolt a vízbe, melyben elmerült és megfulladt.

— Megnyílt a Népfürdő és megkezdtek munkájukat a tolvajok is. Panaszt tett a rendőrségen egy diák, hogy ellopták az óráját, egy másik fürdőző pedig azt panaszolta, hogy ingét, cipőjét, ruháját vitték el és a legkínosabb helyzet elé állította ezzel az ismeretlen tolvaj. A rendőrség erélyes nyomozást indított az ügyben, elejét akarják venni annak, hogy a strandfürdői lopások elharapózzanak.

— Hírdetmény. Május hó 30-ától, szombattól kezdve a MÁV pályaudvar-nagyterdei vonalon 5 percként közlekedő kocsik közül 10 órától kezdve 20 óra 30 percgig „1” irányjelző számmal ellátott kocsik a Vilmos császár körúton át, a „2” irányjelző számmal ellátott kocsik pedig csak a városi uszoda bejáratáig közlekednek HEV üzletgazgatósága.

Pénzüntezeti hálózatunk bővítése és egyre növekvő forgalmunk zavar-talan ellátása céljából legalább 5—6 évi pénzüntezeti gyakorlatú bír. a könyvvitelben is tökéletesen jártas **keresztény tisztviselőket** keresünk mielőbbi belépésre. Szatmármegyei Gazdasági Bank R.-i. Szatmárnémeti.

Családi értesítés:

PATAKY PIRI
iparművész

és

DR. NEMES LUDMÁNY GYULA
kir. törvényszéki aljegyző
ma délben fél 1 órakor tartják esküvőjüket a ref. Kistemplomban.

* **Esküvői hír.** Takács Vera és Kallós István vasárnap délben 2 órakor tartják esküvőjüket az izr. nagytemplomban, melyre rokonaikat és ismerőseiket szívesen látják. Minden külön értesítés helyett.

— **Fuchs Margit és Groszmann Ernő** vasárnap délután 10 órakor tartják esküvőjüket a Deák Ferenc utcai nagytemplomban, melyre jóbarátaikat és ismerőseiket ezúton hívják meg. Minden külön értesítés helyett.

* **A Szárnyaskerékben** vasárnap este 9—12 óráig állt.

— **Bolgár adomány a magyar katonáknak.** A szófiai m. kir. követet felkereste Plevna városából egy küldöttség dr. Petkó Tatkanski országgyűlési képviselő vezetésével és üdvözlő beszéd kíséretében átnyújtotta a „Narodni Tribuna“ plevnai lap által a keleti fronton küzdő magyar katonák segélyezésére gyűjtött 4000 levét, mint Plevna és környéke őszinte rokonszenvének kifejezését a magyar nép iránt. A magyar követ a m. kir. kormány és honvédség nevében meleg szavakkal köszönte meg a baráti bolgár nép szeretékét eme szép jelet és a küldöttséget megvendégelte.

— **Hétfőn kezdődnek a Német Tudományos Intézet nyári nyelvtanfolyamai.** A Német Tudományos Intézet nyelvtanfolyamai június hónap folyamán is folytatódhatnak. Az intézet vezetősége kéri a volt hallgatókat s a beiratkozni óhajtókat, hogy még a mai nap folyamán jelentsek be részvételi szándékukat telefonon vagy személyesen az intézetben (Ferenc József-út 22. II. em. Telefon 13-27), mivel a tanfolyamok hétfőn már megkezdődnek.

— **A katolikus püspöki kar tagjai az iskolák mozilátogatásáról.** A katolikus püspöki kar tagjai körleveleikben foglalkoznak az iskolák mozilátogatásának kérdésével és ebben intézkedéseket tesznek. Serédi Jusztinián bíboros, Magyarország hercegprímása úgy rendelkezett, hogy a katolikus iskolák, illetve intézetek növendékeiket csak olyan filmek megnézésére vihetik el, amelyeket az Actio Catholica filmkritikája „erkölcsileg kifogástalannak“ minősít. Az iskolák és intézetek vezetőinek feltétlenül meg kell akadályozniuk azt is, hogy az ifjúság olyan filmeket nézzen meg, amelyeket az Actio Catholica „erkölcsileg kifogástalannak“ bélyegez.

— **A hadviseltek bizottsága értesíti a bajtársakat,** hogy a hősök napján, vasárnap reggel háromnegyednyolc órakor istentiszteletre gyülekezés a Deák Ferenc-utcai templom udvarán.

— **Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága által rendőri büntetőbíráskodással megbízott tisztviselő, mint elsőfokú rendőri büntetőbíró, a m. kir. iparügyi miniszter úr vonatkozó leírata folytán lefolytatott kihágási eljárások eredményeképpen anyagkészletek késedelmes bejelentése miatt 990—1939 M E sz. rendelet 7 paragrafusa alapján, a Mezőgazdasági Közraktár Rt. cég felelős vezetőjét, Rose Ferenc, debreceni, Pesti u. 11. sz. alatti lakost, behajthatatlanság esetén 10 napi elzárásra átváltotatandó 50 ar. pengő pénzbüntetésre. — Benyáts Emil** harisnyagyáros, debreceni, Péterfia u. 11. sz. a. lakost, behajthatatlanság esetén 4 napi elzárásra átváltotatandó 20 ar. P pénzbüntetésre. — **Kiss Testvérek bőrgyár Rt.** cég felelős vezetőjét: Kiss Dénes, debreceni, Vágóhid u. 3. sz. a. lakost behajthatatlanság esetén 10 napi elzárásra átváltotatandó 100 ar. pengő pénzbüntetésre ítélte el jogerősen.

Dr Végh József a táj- és népkutatás jelentőségéről

A tanáregyesület debreceni körének ülése.

Az Országos Középiskolai Tanáregyesület debreceni köre tegnap tartotta meg ülését, melynek egyetlen tárgya dr. Végh József ref. gimn. tanár előadása volt „Táj- és népkutatás a középiskolában“ címmel.

Dr. Végh József előadásában hangsúlyozta, hogy az egész nemzeti életünk szempontjából fontos táj- és népkutatás jelentőségét s éppen ezért ezzel a középiskolában is foglalkozni kell. A tanulónak meg kell ismernie a magyar nép értékeit és a népi hagyományokat. Nagy nevelési érdek fűződik ahhoz, hogy fiaink a magyar föld megismerésén keresztül nemzeti öntudatra tegyenek szert. A magyar történelem, földrajz, természetrajz, ének és zeneórákon minden lelkes magyar tanár sikeresen használhatja a magyar népiség vezérlő gondolatát. Más népek ezt már hamarabb felfedezték. Mivel a tanórákon belül eddig még nagyobb lehetőség erre nem kínálkozik, a önképzőkörök táj- és népkutatás szakosztályaira hárul a munka nagy része. Leikes kis csapat igen szép munkára képes. Az előadó ismertette a ref. gimnázium vezetése alatt álló táj- és népkutatás szakosztályának gazdag gyűjtési anyagát s hangsúlyozta a szakosztályok hármias irányú munkásságát: ismertetés, kutatási munkára való nevelés és az anyag terjesztése. Mindezen munkák legszebb ihlető példája a finnek Kalevalájának a megszületése lehet. A magyar ifjúság legyen e nagy horderejű kérdés első felkarolója és terjesztője, a férfikorban pedig tudásával az európai kultetű magyarság eszméinek a hordozója.

Az előadáshoz vitéz dr. Bessenyei Lajos ny. kir. tankerületi főigazgató szótolt hozzá és megjegyezte, hogy ez az előadás a „Jövő“ zenéje. Az új tervet is rálepett már a kollektív fajtság gondolatára, mert a mai korszellem erre hajtja a nemzeteket. A legnagyobb elismeréssel adózott dr. Végh József igen értékes, eddigi úttörő munkásságának és ezen értékes előadásának.

Dr. Hoffer András elnök pedig ismertette még a régebbi székelyföldi saját gyűjtéseit s a kör nevében dr. Végh Józsefnek értékes előadásáért a legmelegebb köszönetét fejezte ki.

Minta próbacsomag

Dostal piparegénygyárból. Eredmény már az első használat után. Az arcbor tiszta, egészséges, üde és fiatalos lesz. Pattanások, mitesszerek és egyéb arc tisztáltsátságok elűnnek. Küldjön költésre 40 fillért belsőben. Kemikália. Ujvidék 144/g. Gyógyszerárakban, drogériákban, illatszertárakban eredeti doboz 5,2) plusz 89 fillér posttérlet.

— **Eladhatók a zárolt költött-szövevények.** A költött-szövevényeket már régebben zárolták és így azokat nem lehetett forgalombahozni. A zárolt árúk között tavaszi és nyári cikkek is voltak, főleg a gyárakban, amelyek így még a régebbi rendelkezéseket sem szálíthatták le. A textilközpont az előrehaladott időnyre való tekintettel most feloldotta a zárolt és így a tavaszi és nyári költött-szövevényeket, mint a rövid harisnyák, matrózinge, rövidujjú ingek, fűrdőruhák stb. forgalomba hozhatók.

— **Merénylét Bagdadban hadbírók ellen.** Bagdadban nemrégiben hajtották végre Kailini három híve ügyében hozott halálos ítéletet. A kivégzés — mint ismeretessé válik — olyan felháborodást keltett a lakosság körében, hogy a halálos ítélet kimondásában résztvevő hadbírók házaiba bombát dobáltak. Musztafa Ragib hadbíró házána elülső felét a robbanás elpusztította és a bíró fia megsebesült. Musztafa Ragib maga sértetlen maradt.

— **Lopást követelt el Szatmáron** Thirling Béla alkalmi munkás és a zsákmányt, fényképezőgépet és több értékesebb tárgyat zálogháza birtokába. A pénzzel Debrecenbe jött, hogy itt majd betérőket követ el. Az volt a számdéka, hogy országos betörő-körútra indul. Ez a terve nem sikerült, mert az elővigyázatos debreceni rendőrség lefogta a gyanús idegent alig lépett néhányat a debreceni utcákon. Thirlinget már visszaadták a szatmári rendőrségnek.

A közönség szava

A Békessy Béla-utcai és környékbeliek kívánságai

B lapjuk május hó 28-iki számában közérdekű levelet olvastunk Makai fodrászmester úr, Böszörményi út 83 (Békessy Béla u. 1) alatti lakos aláírásával. Mi akik ezen az utcán s közvetlen környékén lakunk és élünk, szintén tanúi, szemlélői vagyunk az ottani tarthatatlan közlekedési és ezzel kapcsolatos állapotoknak, csatlakozunk a Makai úr által felhozott kérelemhez és kérjük a szerkesztőséget, hogy szíveskedjenek odahatni, hogy ezekről az állapotokról az illetékesek is tudomást szerezzenek és a fennforgó bajok lehetőleg orvoslást nyerjenek.

A Makai úr által leírtakon kívül a Békessy Béla utcával kapcsolatban más egyéb bajok és sérelmek is vannak; és pedig olyan nagy számmal, hogy azokat leírni igen hosszadalmas volna. A leghelyesebb és célravezető az volna, ha illetékes részről és a helyszínen tanulmányoztatnák ezen kérdést. Megpróbálunk egy pár igen fontos és súlyos bajt felvetni, így pld a Békessy Béla új u. egyik (fő) vége a Böszörményi út kanyarjából indul el, illetve kezdődik és összekötő szép szélesre (26—28 m.) — szabott új utca a másik vége a Nagyerdő alatt ér véget. Jobb oldalról belemenynek: 1. az Andrássy út, 2. a Mikszáth Kálmán u. 3. a Poroszlay út, 4. a Komlóssy út, 5. a Dóczy József u. (a DEAC pálya és a tanári lakok előtt) balról vannak a városi barakk-lakások, (54 lakossal), belenyúlik 1. a Görgey u. 2. a Hadik u. 3. a Nádasdy u. 4. Kartács u. és ezeken túl és ezeken keresztül szeli több más új és lakott népes u. és ezeknek lakosai mind befelé Debrecenbe, az említett Békessy Béla utcán keresztül közlekednek, de az úgy hosszadalmas, mint keresztben, szinte lehetetlen és veszélyes is, mert ezen utcán (a Békessy Béla u.) egyetlen egy rendes s jó átjáróhely sem gyalog, sem járművek részére jelenleg nincsen. Ezeket és a még fennforgó egyéb sérelmes állapotokat már évekként elzött 2 bizottság is megállapította, de orvoslás, javítás, vagy enyhítés nem történt.

Még annyit kívánunk megemlíteni, hogy folyó évi június hó 2-án, délelőtt 9 órakor ezen a vonalon a Nyirbátori HÉV-vel kapcsolatosan közgazgatási biz. bejárás lesz, amelyre vonatkozólag hirdetés van közzé téve, úgy gondoljuk éppen aktuális volna a dologba belekapcsolódnunk, panaszunkat felszínen tartva, hátha orvosolva lenne.

Békessy Béla utca és környékbeli lakosok nevében is **Budai András** hadirokkant.

Könyv

Dulin Elek dr.: „A hatályos magyar sajtójogi szabályai II.“ megjelent

Hézagpótló munka hagyta el a sajtót. Dulin Elek dr.: „A hatályos magyar sajtójogi szabályai“ című művének második kötete most jelent meg az Országos Magyar Sajtókamara kiadásában. A 315 oldalas, második kötet felöleli mindazokat az új sajtójogi jogszabályokat, amelyeket az első kötet megjelenése: 1940 februárja óta meghoztak, azonkívül ismerteti azokat a törvényeket és rendeleteket is, amelyek nem vágnak ugyan közvetlenül a sajtójog körébe, de jelentősége van a sajtó szempontjából.

Ismerteti a szerzői jogra vonatkozó teljes joganyagot, a tisztességtelen versenyről szóló törvényt és az idevonatkozó teljes joganyagot, a Sajtókamarának a tisztességtelen versenyt kiküszöbölő határozatát, a Sajtókamara által létrehozott „Hirdetési Egyezmény“-t, továbbá a tiltott közlésre, valamint a fényképezési tilalomra vonatkozó jogszabályokat.

A magyar sajtó és a lapkiadás terén érdekelték könnyen áttekinthető összeállításban találják meg a könyvben az újságírók, valamint az időszaki lapok szerkesztőségeiben és kiadóhivatalaiban foglalkoztatott egyéb alkalmazottak munkaviszonyára vonatkozó jogszabályokat. A sajtóközgazgatási intézkedéseket ismertető fejezetet kiegészítik a visszacsatolt keleti és erdélyi országgrézeken, valamint a visszahódított délvidéki területen megjelenő időszaki lapok engedélyezésére vonatkozó jogszabályok.

A nyomópapírosra vonatkozó tudnivalókat, valamint jogszabályokat a könyv egyik fejezete kódexszerűen foglalja össze. Ezekkel a rendelkezésekkel együtt ismerteti a szerző a nyomdal munkák felárára és a hulladékpapíros felhasználásának korlátozására vonatkozó intézkedéseket.

Külön fejezetben ismerteti a szerző a Sajtókamarával és a zsidótörvénnyel kapcsolatos rendelkezéseket, továbbá a rehabilitációra vonatkozó jogszabályokat. Végül a kivételes hatalom alapján kibocsátott sajtóvonatkozású rendeleteket ismerteti a könyv. A kézikönyv használatát megkönnyíti a részletes jogszabály- és tárgymutató, amelynek segítségével a laikus is könnyen eligazodhatik a sajtójogszabályok tömkelegében.

Dulin Elek dr. „A hatályos magyar sajtójogi szabályai II.“ című munkája fűzve 8 P. megrendelhető az Országos Magyar Sajtókamaránál.

—§—

Gróf Széchenyi Zsigmond: Két kecske. Új könyv jelent meg gróf Széchenyi Zsigmond, a világhírű vadász tollából. Minden könyve eddig is egy-egy átütő siker. Most két vadkecskéről ír lebilincselő módon. Tündéri szép fényképekkel illusztrálja azt a csodálatos sziklavilágot, ahol a zergék ügyességén is túltevő közzáikecskék élnek. A világhírű vadász útleírásában ezek a kecskék nem szerepelnek, pedig ezeket igen nagyrabecsüli és vadászmultja legértékesebb emlékei közé sorolja. — Eddig azért nem volt szó róluik, mivel az egyiket Afrikába menet — Európában lőtte, a másikat Indiából jövet — Afrikában. Széchenyi Zsigmond pompás izes magyar nyelvzetének ragyogó humora, színesen szövi át minden mondanivalóját. Akik szeretik a nagyon érdekes és szép könyvet, ezt sem teszik le, míg egyfolytában végig nem olvasták, akár csak a híres Csul-t. — A könyvet remek kiállításban dr. Vajna és Bokor könyvkiadó adta ki, jó hírűket ez a munka csak öregbíti.

Világosavargónak nevezi magát **Vieszt Zoltán** „Csak úgy a föld körül“ című könyv írója. Ha az ember az izgalmas, nagyon érdekes útleírás olvassa, szinte nem hisz a szemének. — Vieszt tényleg világosavargóhoz illő következetességgel a több mint két éves világgörül utját üres zsebbel tette meg. Ez a magyarázata annak, hogy könyve nem puszta útleírás, hanem az igazi élmények tarka változata, izgalmas sorozata. Olyan élelken festi elénk a gyönyörű tájakat, hogy élénk részeseivé válunk varázslának. A mostani világháború kitörése előtt érkezett haza a fiatal író. Előadása friss, természetes, közvetlen, alakjai vérből és húsból való, élő emberek. Az egész utazás olyan hatást tesz az olvasóra, mintha filmet pergetnének előtte. Szinte jól esik a mai gyűlölet és kínzásokkal tele világban az az érzés, mely eltölti az embert Vieszt Zoltán könyvének olvasásakor: mindenütt a világon vannak jó emberek Eredeti fényképfelvételeiből készült nagyszerű illusztráció teszi szemléhetővé is mondanivalóját. A gyönyörű könyv dr. Vajna és Bokor könyvkiadó vállalat értékes alkotása.

500 év humora. Vidám antológia. — szerkesztette: Keményfy János Az „500 év humora“ a magyar irodalom humoros alkotásait mutatja be, bő szemelvényekben. Ha a humor a lélek orvossága ez a könyv változatos, gazdag anyagánál fogva a léleknek valóságos gyógyszer-tára. De nemcsak szórakoztató: tanulságos könyv is, mert szemelvényekben időrendi beosztásával érdekesen tünteti fel, hogy mikor, mit tartott a magyar olvasó mulatságosnak. Az antológiát Keményfy János, a M. Tud. Akadémia tagja, a Napkelet volt szerkesztője állította össze s rövid írói jellemrajzokkal és jegyzetekkel látta el.

— **Az ülő életmód következtében jelentkező bajknál,** különösen renyhe bélműködésnél, alhasi vérpangásnál és aranyeres bántalmaknál, a természetes „Ferenc József“ keserűvíz rendszeres használata által gyakran igen jó eredményeket lehet elérni. Kérdezze meg orvosát!

— **A szolnoki törvényszék 500 pengő pénzbüntetésre ítélte Tasi József sajtóügyi közönségi pénztárost,** mert a száma mázsáját a megállapított tíz pengő helyett 14—16 pengőért árusította. Az illet jogerős.

FILM

„Talpig úrlember“, APOLLO. Végre egy film, ahol nem kell bosszankodnunk, ahol nem kell megalkudnunk. Al-dous Huxley írta filmre a történetet, amelyet ötletes fordulatokkal, természetesen érzelmességgel s fanyar szatírával spékelt elragadóvá. A remek figurákat és a löpőfajú ladyt, a Gyurkovics mama II-öt, a suta talpnyaló Collinst és az öt leányt, sohasem fogjuk elfeledni. A Bennet-papa áradó kedvessége is élményként marad meg, nemkülönben Mr Darcy férfiasága. Elisabeth alakítója olyan nő, hogy minden férfi... ezt a filmet meg kell nézni.

A Hungária új francia filmet mutatott be pénteken. „Mire megvirrad“ a címe. A tiszta szándékú, becsültes embernek és az aljas, élvezethajhász, cinikus lelkű embernek halálos küzdelme a nő miatt. Ez a rövid története. Rengeteg szépséget tár a néző elé az izgalmas jelenetek sora, talán sok a szó, de mindegyik a helyén van. Nagyszerű színes remek játéka viszi sikerre ezt a filmet. Aki szereti a komoly s jó filmet az nézze meg. A kisérő műsor francia divatképei és a kercsi csata képei jók.

Elárverezték a debreceni határban, Nagycseré 74 B tanyán 1942 évi június hó 12 napján délután 6 órakor 3368 pengőre becsült tehéneket, borjút, lovat aprómarihát és kordélyt. Debrecen, 1942 május hó 17. Roth Ernő sk. bír. végrehajtó.

Elkészültek a tervek a 29 kilométer hosszú földalatti gyorsvasutnak Budapestén való megépítésére. A terveket a jövő hónapban már a közgyűlés elé terjesztik. A földalatti gyorsvasutnak két alagútja lesz a Duna alatt, hogy Budát is bekapcsolják a forgalomba. A költségek 250 millió pengőt tesznek ki.

K Ö Z G A Z D A S Á G

17.4 millió pengőre emelkedett a Gazdák Biztosító Szövetkezetének díjbevétele

A háborús viszonyok ellenére is nagy fejlődésről tanuskodik a Gazdák Biztosító Szövetkezetének 1941. üzleti éve, amelynek eredményei báró Vay László titkos tanácsos elnöklésével a napokban megtartott közgyűlésen váltak ismeretessé. Ennek az izzig-vérig magyar származású és magyar érdekeltségű keresztyény vállalatnak a díjbevétele az előző évvel szemben kerek 3 millió pengővel emelkedett. Külön említést érdemel, hogy a szövetkezet újabb nagy összegekkel vett részt az állami jellegű hitelműveletekben. Ez a summa most már közel 5 millió pengőre rug a nyugdíjpénztári jegyzéseinek kívül. Szociális és kulturális célokra

Az ipar szappanellátása

A nemrég megjelent szappanrendelet, amely most már a mosószappanon kívül (erről már régebben történt intézkedés) a piperezappanról, mosóporról és a borotvaszappanról is rendelkezik, nem beszél arról, vajjon történelmi e változás azoknak a gyáraknak az ellátásában, amelyeknek az üzemből kisebb-nagyobb mennyiségű szappant van szükség. Textilgyárak, műszaki papírgyárak, nyomdák, stb. tartoznak ebbe a csoportba. Mint a Magyar Vidéki Sajtótudósító Budapestől értesül, ebben a vonatkozásban az eddig követett eljárás kerül továbbra is alkalmazásra azzal az esetleges változással, hogy az évi ellátmányt 30 százalékkal csökkenteni fogják. Így történt ez a mosódó és a tisztítóüzemek esetében is, amelyekről a rendelet úgy intézkedik, hogy csak a múlt évben vásárolt és számlával igazolt szappanvásárlásnak 70 százalékára tarthatnak igényt. Lehetséges azonban, hogy a gyárak ügyét esetenként fogják elbírálni alá becsátani.

Jégbiztosítás. A gazdasági termékek ára a háborús fogyasztással együttjáró nagy kereslet, valamint a termelési költségek nagyobbrányú növekedése folytán, a korábbi évekhez viszonyítva, igen lényegesen emelkedett. Nem lehet tehát közömbös a gazdálkodóra, hogy a kenyér- és lakarmányanyagok, valamint egyéb értékes termelvényeket sikerül-e betakarítani.

GYÁSZROVAT

Köszönetnyilvánítás. Felejthetetlen jó férjem, szeretett édesapánk elhunyt alkalmából nyilvánított meleg részvételekért, koszorúkért s csokrokért, továbbá MÁV Horthy-dalárda tagjainak szíves közreműködésükért, ezúton mondunk mindenkinek igaz szívvel hálás köszönetet. Özv. Arany Mihályné gyermekkel.

S P O R T

Egyperces kegyeleti szünet lesz a vasárnapi mérkőzéseken. Hósi halált halt honvédeink emlékére a május 31-i, vasárnapi mérkőzések I. félidejében a 30. percen egyperces kegyeleti szünetet fognak tartani az MLSz rendelkezése.

Az elmaradt mérkőzések új napját most állapította meg az egyesbíró. Eszerint a DVSC-nek június 4-én kell a MOVE Szabócsal és június 21-én a Marosvásárhelyi SE-vel lejátszania elmaradt mérkőzést. Mind a két meccs Debrecenben lesz.

A DVSC Keskeny — Csokai, B. Nagy — Zilahi, Mester, Orosz — Kristóf, Szabó, Serfőző, Berecz, Sidlik összeállításban áll ki vasárnap. Ellenfele, a KEAC egy főiskolai bajnoksággal a zsebécen jön Debrecenbe. Ma érkeznek.

A felsőlisszai kerület vasárnapi műsora, I. osztály, Debrecen: DMTE — D. Húsos (Farkas), DTE — P. MÁV (Gorondi), Hajlíbűszőrmény: MOVE HTE — DVSC II (Kőrösi).

A DTE női tornászcsapata is benevezett a vasárnapi országos női tornászajnokságra.

több mint félmillió pengőt fordított az intézet tavaly. Teljes elismerésre tarthat számot, hogy alkalmazottait is igyekeztek minél jobban ellátni s a rendeletileg megállapított drágasági pótlékon felül évközi segélyt és nagyszegű renumerációkat nyújtottak, a tisztviselők anyagi gondjainak enyhítésére, ugyanakkor a családi pótlék rendszerét progresszív alapra helyezték, hogy a többgyermekes alkalmazottak minél jobban járjanak. Az ország gazdátársadalma felhárt teljes bizalommal tekinthet a szövetkezet felé, amely fülzelpótlékjával minél jobban szolgálja igyekszik hazánk lakosságának legszélesebb rétegeit.

vagy pedig azok részben, vagy egészben jégverés következtében elpusztultnak. Ne hagyja egy gazda sem jégbiztosítás nélkül terményeit.

HIRDETMÉNY a hortobágyi részes kaszálattásról. Értesítem az érdeklődőket, hogy a hortobágyi részeskaszáló területek köztársa folyó évi június hó elsején, hétfőn délelőtt 8 órakor történnik. Gyülekezés a mátal biztosi hivatal előtt, ahol a kaszálattás feltételeire vonatkozólag részletes felvilágosítás kapható. **Gazdasági tanácsnok.**

HIRDETMÉNY a trágya és szalma feltüzelésének korlátozásáról. A m. kir. földművelésügyi miniszter úr 72869—1942 II. 1. úo. számú körrendelete szerint az ország egyes vidékein szokásban van a száraz szarvasmarha trágyának (béifa, kuntözeg, árvatózeg), valamint szalmának tüzelő anyagul való felhasználása. Ez a gyakorlat csökkenteni a talajjérő fenntartására fordítható trágyamennyiséget és ezzel — tekintettel az amugy is hiányos talajjérő visszapotlásra — nem csekély nemzetgazdasági kárt okoz. Az októzerü gazdálkodás elveit megkivánják, hogy a trágya és trágyává alakítva — a szalma is teljes egészében a talajjérő visszapotlására fordíttassék. Felhívom ennél fogva a város érdekeit lakosságát, hogy a trágyának és szalmának tüzelésére való felhasználásától tartózkodjék. Ennek a rendelkezésnek a megtartását a m. kir. gazdasági felügyelőség, a növénytermelési körzeti előadó és a hatósági közegek is ellenőrizni fogják. **Polgármester.**

HIRDETMÉNY. A m. kir. belügyminiszter úr 263145—1942 XI. számú körrendelete alapján közlöm a Szlovák köztársaság, vagy Cseh-Morva protektorátus területén az 1939 évi március hó 15 napját megelőző időben bekövetkezett balesetből (foglalkozási betegségből) igényjogosult és az 1940 évi január hó 1 napján Magyarország területén lakott személyek közül azokkal: 1. akik azért nem kaphnak járadékot, mert azt részükre a volt cseh-szlovák szervek a terület elcsatolása következtében már nem állapíthatták meg, vagy 2. a baleseti állapot orvosilag megállapított rosszabbodása ellenére a baleseti járadék felemelésére irányuló kérelmükkel a rendeleti szabályozásra utalással utasítottak el, hogy 1942 évi júl. hó 31 napjáig az OTI központja (Budapest VIII. Fiumei út 19.) baleseti kártalanítási osztályánál, vagy az OTI-nak lakóhelyükre illetékes kerületi pénztáránál saját érdekükben az esetleges jogvesztés elkerülése céljából jelentkezzenek. Ha jelentkező már korábban is fordult az OTI baleseti kártalanítási osztályához, vagy valamelyik kerületi pénztárhoz, újból jelentkezéskor már csupán az előzőleg kapott értesítés úyszámára kell hivatkozni. Ha pedig először most történnik a jelentkezés, a baleseti sérült személyadatain felül a baleset időpontját, pontos helyét, a munkaadó nevét is fel kell tüntetni és közölni kell azt a körülményt, hogy a volt

DEBRECZEN

7 OLDAL
1942 V. 30.

Cseh-Szlovák szervek a járadékot miért nem állapították meg és csatolni kell a volt Cseh-Szlovák szervtől kapott iratokat is. **Polgármester.**

HIRDETMÉNY. A m. kir. kereskedelem és közlekedésügyi miniszter úr a Debrecen, Nyírbátori Helyi Érdekl Vasút Rt. igazgatóságának kérelmére a vasút az Augustza szanatórium előtti vonalszakasza 59—64 sz. szelvényei közötti pálya részének tervezett áthelyezésével kapcsolatosan közigazgatási bejárás tartását rendelte el. Az eljárás megkezdésének idejéül 1942 évi június hó 2-ik napjának délelőtt 9 óráját állapította meg, az eljárásban résztvevők találkozási helyéül pedig a Debrecen Nyírbátori Helyi Érdekl Vasút igazgatósági épületét jelölte meg. A közigazgatási bejárásnak célja és feladata, hogy a vasútvonal áthelyezésében érdekelteknek alkalom adassék a fenntartó jogos érdekeit érvényesítésére. Ennél fogva tehát a közigazgatási bejárásra az összes érdekelteket ezennel azzal hívom meg, hogy a bejárásón annál is inkább jelenjenek meg, vagy kellőképpen képviseltesék magukat, mert ellenkező esetben a határozathozatal további meghallgatásuk nélkül fog történni. **Polgármester.**

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS
„Barna róza“ jelűnek levele van a kiadóban. Kérem átvenni.
594

ALKALMAZÁST nyér férfi
Kifutófiúkat, akik kéreppározní tudnak, feivesz azonnalra Hírlapiroda. Teleki 94.
1886 ev.

Timárségéket felveszek Bakonszegi. Vigkedvü M. 23. 1951

Erélyes, föld- és kömüvesmunkához gyakorlott munkavezető bizonyítványokkal délelőti tíz-tizeneg között Bika halójában jelentkezzen vidéki alkalmazásra. — Szabó főmérnök. 1962

Kerések perfeit női vas-, víz- és manikür fodrászsegéket azonnal belépésre. Debreczy fodrászüzlet, Dorozsék. 1942

Nyugdíjas államvasúti tisztviselőt, agilis munkacérot kerékek. Részlekaerő ajánlatokat „Kiváló jövedelem“ jelégére kérek. 1938

Asztalostanulót fizetéses felveszek, Szücs Béla asztalos, Deák Ferenc 10. 40

Itálmérésben kiszolgáló gyakorlattal bíró fiatal embéret felvesz Habinsóntés, Cegléd-u. 1975

Fiatall fodrászsegéd felvétetik elhatással is. — Miski, Vargakert, Déli-sor 25. 1983

Fodrászsegéd felvétetik. Petőfi-tér 6. Bukovits. 1995

Fodrászsegéd, fiatal, jómunkás, azonnal beléphet, Buksa fodrász, Bethlen-u. 20. 1989

Kifutófiút azonnal felveszek, Klement Sándor, Cegléd-u. 2. 593

Kifutó és cserépkályhas tanuló felvétetik. Csapó-utca 33. Cserépkályhaútea 589

Fodrászsegéd kisegítésre vagy állandó munkára azonnal beléphet Ékes fodrász, Augustza szanatórium. 591
Egy jómunkás fodrászsegéd kisegítésre felvétetik. Gaál, Cegléd-u. 6. 1992

ALKALMAZÁST keres férfi
Ürészabóságba elhelyezkedne jómunkás, vidéki ellátással előnyben. Megkeresés „Szombattartó“ előnyben jelégére kiadóba. 1932

ALKALMAZÁST nyér nő
Kézbesítő asszonyokat felvesz Hírlapiroda, Teleki 94. 1855 ev.

Ügyes, önállóan dolgozó varróleányokat felvesz Bállintné, Csillag-u. 18. azonnal. 1950

Gyakorlott vasalónő állandó munkára felvétetik Konezhoz. Péterfia 30. 39

Segédleányokat állandó munkára felveszek. — Asztalos divatszalon. Péterfia 31. 36

Segéd- és tanulóleányok felvétetik. Lálh Vera varroda, Miklósetca 27. 592

Fiatall segédkönyvvérendelkező kereskedősegédleány felvétetik. Igénybejelentéssel jelentkezni levélben Csizmadia Lajos kereskedőnél, Tiszafüred. 1976

ALKALMAZÁST keres nő

Nyugdíjas intelligens asszony magános ürhoz ajánlkozik házvezetőnőnek. Levelet Nagy Magda jelégére a kiadóba kérek. 1840

Mosást vállalok. Takács Mariska, Késes-u. 64. 603

Gép- és gyorsírással tisztviselőnőnek elhelyezkednék. Simonyi 24. 2

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Szorgalmas, megbízható, gyermekszerező mindenest felveszek elsőjére. Pozsony-u. 31/4. 22

Szobaleányt jó bizonyítvánnyal június elsőjére felveszek. Ferenc József-út 31. Emelet. Mihaloovits. 1997

Bejárónő elsőjére 3 órai munkára 1—4-ig felvétetik. Nyíri fűszerkereskedő. Árpád-tér. 1987

Megbízható, jól főzni tudó mindenest 1-ére felveszek. Fűszerüzletbe ügyes kiszolgáló leányt felveszek. Özv. Hívöz Szép Jánosné, Hívözér-u. 11/b. 1967

Megbízható, becsületes mindenestleányt felveszek. Arany János-u. 2. Földszint 1. 2. 596

Bejáróleányt, szüleitől lakót, egésznapit kosszítalak felveszek. Kossuth-utca 18. hátul az udvarban. 598

Bejárónőt keresek június 1-re. Kiss Zoltán, helyi vasútiigazgatóság Petőfi-tér 14. 1976

Főzni tudó, intelligensebb, jómódorú mindenest kettőtágú családoz elsőjéig jelentkezétek. Károly Ferenc József-út 17/c. 587

Mindenest főzőnőt jó bizonyítványokkal felveszek. Bethlen-utca 33. 1

Rendszerető bejáróleány felvétetik 11 óráig. — Arany János-u. 54. I. 6. 9

Bejáró szobaleány felvétetik. — Jelentkezés Arany Bika szálloda első emelet 116. 4

AJANLAT

Angoraszórt, fonásra alkalmatlant és gubancot minden mennyiségben vesz, kártalást vállal Kalapipar, Széchenyi-u. 7. 091 6. 30

Órajavitás, ócska órát vesznek, eladók Schiffmann, Vendég u. 7. Kisállomásnál. 1942 11. 3

Sírkövek műköből és termésköből, gyümölcsösök részére mészsalak kapható a Debreceni Működgyár Rt.-nél, Fürdő-utca 2. 1219 vv.

Ciánóztasson, vizsgáláson Kissel, Kígyó-u. 5. Telefonhívó 19-77. MEGA borozó. 86 11. 15

Szappannak való zsírt szappanra becsérél Pál János szappanosmester. Kölcsei 8. 1294 6. 15

Horgonyi fodrász új telefonszáma 39-51, Szoboszlói-út 4. 452 7. 29

Varrógép, kerékpár javítást jótállással vállalok, hívásra jövök. Vétel, cseré, eladás. Csapó u. 101. 468 7. 29.

Kerékpárt, varrógépet, gramofont, szakszelűt javít, Roboz és Hammer, Piac 8. 329 7. 12.

Piros salak kerti utakra kapható a Debreceni Működgyár Rt.-nél, Fürdő-utca 2. Telefon: 1144 5. 31

Ciánóztasson Csala című vállalat, Lakásvizsgálatok felelősségével. RRákóczi-utca 9. Telefon: 14-27. 437 7. 4

Csipeklüggyököket, valódi kőpláanyagokat, 150-300 szélesben, csipekeanyagokat. Rothermere-utca 36. Keresztépület. 466 7. 28

Szörmebundát most olcsón kijavítják, átalakítják Kőváry szűcsmester, Püspöki palota. 1232 12. 22

Főréti gramofonlemezért 1.50-ig fizetek, két darabért egy hibátlan adok. Biró, Hunyadi 22. 1069 6. 25

Legolcsóbban fest, tisztít, Welsz, Arany János utca 29. sz. 1941 vv

Retorta faszén ömlesztve és csomagolva kapható: Kovács falep, Szent Anna-u. 36. 1916

Légváltó karszalagok, jelvények újból beszerezhetők Pothó zászó, kézimunka szaküzletben, Szent Anna-u. 10. Telefon: 32-41. 1945

KERESLET

Aranyat, ezüstöt, brilliánt magas áron vesz Pollák Endre ékszerész, Hatvan 2. 1185 7. 1

3000 drb téglát, 1500 drb használt nagy cserépet keresek azonnali megvételre. Cím: kérem a pénztárnál leadni. 492 vv.

Fogaranyat, ezüstöt legmagasabb áron vesznek. Fránkl, Piac-u. 73. 965 8. 3

Amerikai szőlőképzőgépet keresek megvételre. Ajánlatot a kiadóhivatal pénztárába kérem leadni.

ELELMISZER, ITAL

ELADÓ egytételben pincében átveve 1800 liter 1941. évi 10 és fél maligán fokos Szent Anna-pusztai bor. Cím a kiadóban. 1193

Megnyit új étkezde, jó házikoszt, pontos kiszolgálás, abonenseket felveszek, Kozma, Kút-utca 124. 1453

OKTATÁS

Simai Magda gyorsíró, gépiró és szépiroiskolája Piac-u. 73. Telefon: 22-53. Államvizsga, Vidékieknek vasúti kedvezmény. Eng. szám: 1359/1941-42. Tanker, kir. főig. 1800 6. 15

Dr. Naményi Gyuláné Szentendrei Olga gyorsíró, gépiróiskolája, Balvány-u. 1. (Eng. 6475.) Telefon 20-77. Államvizsgára előkészítés. Vasúti kedvezmény. 1889 6. 28

RÁDIO

Rádiót javíttasson, alkáltsasson évtizedes gyakorlattal Szabó Lajos műszerész-nél, Csapó 84. Telefon: 32-54. 1822 8. 14

BÜTOR

Rékamé, fotell, párnázott szék, háló, hencser, konyhaberendezés eladó. Hatvan 27. 1119 7. 15

Minek a fényes kirakat, mikor olcsóbban vásárolhat udvari bútorüzletben. Piac 71. 1099 7. 3

Modern háló, ebédlő konyhaberendezés, kombinált szoba eladó. Kossuth 51. 1356 7. 11

Ebédlőkredenc, konyhaasztal, szalagarnitúra, matracsok elhatalás miatt eladók. Kossuth-u. 40. 1989

ÜZLET MŰHELY RAKTÁRHELYISÉG

Piac-utcán udvarban levő 17 m. hosszú 6 m. széles szép helyiségben csendes ipari üzemi elhelyezkedhetne a hozzá párezer pengővel bírsulnók. Ajánlatot kiadható „Komoly vállalat” jellegére. 38

Oleóbéru nagy üzlet-helyiség melékhelyiségekkel különösen műszaki szakma céljára a Csapó-utca végén albértelen is kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 599

Forgalmas helyen fűszerüzlet más elfoglaltság miatt 1-re átadó Cím kiadóban. 5

ÁTADÓ ÜZLET VENDEGLŐ

Három utcára nyíló fűszerüzlet elköltözés miatt azonnal átadó. Cím a kiadóban. 32

KIADÓ LAKÁS kétszobás

Két egymásbányuló különbejárható szoba bútorozva vagy üresen kiadó, esetleg külön is. Széchenyi-utca 23. Utcai emelet. 17

LAKÁSCSERE

KÉTSZOBÁS összkomfortos, modern, Nagytemplom közelében lévő lakásomat elcserelem 3 vagy 4 szobás kerti lakással. Cím a kiadóban. 364 vv.

SZALACSY RÁCZ IMRE BARNÁ KENYÉR

— Regény — (45).

Mire a csendörök a Fogadó elé értek, az első rendbontás megtörtént. Hiri Feri felöntött a garatra és a máskor alamuszi, csendes ember belekötött az élőfába is. Nem ismert se Istent, se embert, ellenben úgy feszített az önkéntesen kölcsönvett parancsnoki fehér nadrágban, mintha ő és nem Kos Jóska lett volna a főparancsnok. A cigány is elhallgatott, mert a vita egyre erősebb lett és Kos Jóska már karhatalomról szavalt, amikor betoppantak a csendörök.

— Mi lesz itt — kérdezte kurtán az őrmester. — Itt uram bál, semmi egyéb! — szavalt hetykén az ittas zsellér.

— Az nem baj, de más aztán ne legyen! — Rántotta meg a fegyver szíját az őrmester.

— Az lesz, ami lesz, a szegénység is jól érezheti olykor-olykor magát — szájalt Hiri Feri, míg Jóska el akarta tussolni a dolgot, hiszen a zehernyáskodón ott virított a tüzoltóságpa, sőt az ő fehér parancsnoki nadrágja is.

— Maga akkor beszéljen, ha kérdezik! — lett egy fokkal erősebb az őrmester hangja és észre se vette Kos Jóska a fene tarajos sisakban.

— Csak azt akartam mondani őrmester úr — állott leforrázott szegyenkezés közepette Kos Jóska — hogy ez önkéntes tüzoltóegyleti bál, itt baj nem eshet!... Ahol én vagyok a parancsnok, ott rend van — túlozta szokása szerint a dolgokat, mire az őrmester egy türelmetlen mozdulatot tett:

— Vállalja Kos úr — Űristen, csak így: Kos úr! — a mulatságért a felelősséget?

— Azt nem mondom, őrmester úr, hiszen azt se tudjuk, hogy a következő percben mi lesz velünk, mert hát más volt, amikor Pólaban annak idején én mint főtűzér... — csavarodott ismét a multhoz Kos Jóska.

— Az nem tartozik ide! Vállalja, vagy nem vállalja?

— Mondom, kérem, azt se tudom, mi lesz a következő percben!

— Bizony nem a! — szájalt Hiri Feri —, adófizető emberek vagyunk mi, ne zavarjanak minket!

— Nos, emberek, akkor egy-kettőre leadni a tüzoltó baltákat! — adta ki a parancsot az őrmester, mert ismerte már az efféle vitákat: gáncsolással kezdődik, aztán tüzoltó baltán folytatódik. Senki se mozdult, ellenben a teljesen meggárgyult zsellér, Hiri Feri végképen elvesztette józan esztét, amikor odavágta az őrmesternek:

— En tőlem az Isten őrmestere se veheti el a baltámat!...

Ilyen esetben sok beszédnek helye nincs, azt jól tudta az őrmester, így nyomban intézkedett:

— Ide a baltát — fogta meg Hiri Feri mellén a vékony nyári zekét.

— Kuss! — szólt erre igen röviden Hiri Feri, mire az őrmester lekent egy olyan, de olyan pofont, hogy csak úgy szédeltgett a zsellér és nyomban kijózanodott.

— De őrmester úr! — támogett keservesen. — Ide a tüzoltó baltát — billentette le most a tüzoltó sapkát is a zsellér fejéről az őrmester.

Hiri Feri egyszerűen kezes bárány lett, kapkodott az oldalához, oda, ahol vasárnaponként gyakorlatok alkalmával a tokban lévő baltát viselte és ekkor sült ki a keserves valóság:

— Űrmester úr kérem, hiszen nekem baltám sincs!...

Ezen még azok is röhögtek, akik még az előbb ökölbeszorult kézzel, gözölgő borpáras fejjel arról tanakodtak, hogy hogyan kapják le a csendör válláról a fegyvert.

Kos Jóska látta, hogy több kettőnél, nem akarta, hogy szegénységemre a csendör vegye el hatalmi jelvényét, azért csendben kiadta a parancsot:

— Önkéntes tüzoltók, le a baltát, ime, magam járok elől jó példával.

Az őrmester összeszedette a ledobált baltákat Hiri Ferivel és a kocsmá egyik vendégszobájába zárta.

— Tovább muzsikálni, nem történt itt semmi! vezényelt keserű szájjal Kos Jóska és úgy érezte magát az újra kezdődő forgatagban, mint a kakas, melynek gonosz kölykök kiszaggatják farka legszébb tollazatát.

A cigány húzta, Bárány Laji hajajázott és úgy látszott, hogy a csendör szó mégis jót tett, de csak addig, míg Kovács Gyuri rá nem lépett a Szabó Pesta rancos csizmában fészengő lábára. Elcsattant az első pofon, aztán valahonnan mégis előkerült egy tüzoltó balta és ifjabb Bunkó Jankó bevágta az egyik ablakot vele, hogy csak úgy zengett a terem. A leányok sikoltoztak, amint ez ilyenkor már illő, a legények öle mentek és pár perc múlva földhözvágta főparancsnoki csákóját Kos Jóska, mert semmiképpen se sikerült helyreállítani a rendet. Nem volt más hátra, mint tépte maradék haját és ő is tetteg beleavatkozott a verekezésbe, mely már annyira elfajult, hogy a nagytű bögös elérkezettnek látta az időt, hogy repedt, nagyon beteg bögőjét odavesse ifjú Bunkó Jankó elé, aki szerencsésen rá is taposott a drága kincse, mire a cigányhad korusban felváltott:

— Tőnkre taposta a drága bögőt!

(Folyt. köv.)

5 szobás, magános, modern, virágos udvarú lakásomat előnyös feltételekkel 3 szobás lakással elcserelem. — Előnyben a kerti lakások. Bővebbet hétköznapi délután 3-5 közt Jókai-utca 4. Szeremley. 10

LAKÁST KERES

Harminc pengőt fizetek annak, aki a város Nagyerdő felőli részén 3 vagy 4 szobás lakáshoz juttat. Cím a kiadóban. 1911 vv.

BÜTOROZOTT SZOBA

Két egymásba nyíló bútorozott szoba kiadó Rákóczi-u. 8. Keresztépület. 1947

Különbejárható bútorozott szoba fürdőszobával kiadó. Rákosi Jenő 5. Földszint 3. 37

Különbejárható utcai bútorozott szoba kiadó. Rákosi Jenő-utca 5. I. 9. 28

Bútorozott kis szoba püspöki palota I. kapu III. emelet 7. szám fürdőszobahasználattal kiadó. 29

Különbejárható bútorozott szoba kiadó. Széchenyi-utca 25. 3-ik ajtó. 1994

Elegánsan bútorozott szoba elsejtel kiadó. József királyi herceg-u. 35. I. em. 2. 1991

Különbejárható, kétszemélyes bútorozott szoba fürdőszobahasználattal kiadó. Csapó 26. fsz. 597

Különbejárható bútorozott szoba fürdőszobahasználattal kiadó. — Svetits palota I. udvar V. 2. 1943

Különbejárható bútorozott szoba fürdőszobahasználattal kiadó. — Külsővársátrér 5/b. II. lépcső. 602

Különbejárható központi fűtéses bútorozott szoba 1-2 személynek kiadó. Bartos, Svetits palota. 1979

Különbejárható egyszemélyes földszintes utcai szoba kiadó. Werbőczy-utca 6. 14

Bútorozott világos szoba fürdőszobával kiadó. Telefon. Perczel-né, Szent Anna 10. 588

VEGYES

Kenyérhéjat vesznek, fríjon levelezőlapot, érte küldök. Domokos Lajos-utca 6. 1953

Eladó 78 darab 2,5 m. hosszú, 8x15 cm-es fűrészelt tölgyfaoszlop. Dr. Tippainál, Hajnal-utca 13. 1988

Há nincsen gáztűzhely, főzön faszéntűzhelyen! Faszénpőző eladási iroda, Garai-utca 15. Udvarban. 2000

INGÓSÁG VÉTEL

Ócska gramofonlemez kilójáért 1.20-1.40-ft fizetek Biró, Hunyadi 22. 1069 6. 25

Fűtéléses fürdőkáphat keresek jó állapotban levőt. Tanító-utca 18. 906 vv.

3000 drb téglát, 1500 drb használt nagy cserépet keresek azonnali megvételre. Cím: kérem a pénztárnál leadni. 492 vv.

HASZNÁLT RUHA — CIPŐ

Nyári férfiruhák eladók. Piac-u. 28/b. III. 20. 1986

INGÓSÁG ELADÁS

Üres ládák, ablakok, ajtók, öntöttüst eladó. Széchenyi-u. 22. Egész nap. 1280 6. 4

Alighasznált gyermekcipők, 27-28-as börtalpúak, eladók. Hatvan-u. 1. II. emelet 41. 586

Eladó menyasszonyi fátyol, teljesen új. Erzsébet-ut 53. 1992

Jókarban levő autogépzert azonnal veszek. — Hermann fodrász, Miklósu. 2. 1972

Egy Kaiser süllyseszűs szalonkabinét varrógép eladó, Marosvári központi egyetem. 7

GAZD. ESZKÖZÖK

Amerikai lögerebléty, kalapácsos darálót — 12-est —, 10-12 lóerős motort keresek megvételre. Ajánlatokat a kiadó kérem leadni a pénztárnál. 1844 vv.

ELADÓ HÁZ

ELADÓK Kétmalom-u. 9. és Péterfia-u. 10. sz. házak. Értekezni 24-23 telefonon. 1883 vv.

Eladó Hajdúszoboszlón Rákóczi-u. 49. számú háromszobás ház beltelek. Ertesítés: Gönczy Pál-u. 5. 1888

Lillafüreden 3 szobás, fürdőszobás villa a központban kiadó és eladó. Tanosné, Miskóce, Sibik Miklós-u. 7. 1990

Eladó egyszer 2 szobás és egyszer egyszobás mellékhelyiséggel ázó, jókarban levő ház, Árpád-tér 30. 600

ELADÓ FÖLD

Öndódon három hold föld eladó. Cím a kiadóban. 26

ELADÓ ÁLLATOK

Keresztezett választott malacok eladók, Halastó-u. 9. Hatvan-utcai kert. 1913

6 darab 11 hónapos angol sertés, 1 kan eladó. István-út 33. 1959

Angora, belga anyák, bakok, süldők, fiókák eladók. Pároztatás olcsón angora és belga bakokkal. Könyök-utca 10/b. 13

Szerkesztőnő felelős PÁLFI JOZSEF
Kiadósnő felelős (F) SZIGETHY GYULA igazgató
Kiadja és nyomja a NISZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Felelős nyomdavezető SZIGETHY KÁROLY.